

Kinect Energy Sweden AB
Gustavslundsvägen 151 B
SE-167 51 Bromma, Ruotsi
c/o Hannes Snellman Attorneys Ltd, PL 333, Helsinki

Asia

Päätös energian tukkumarkkinoiden manipulaatiota koskevassa asiassa liittyen virheelliseen tarjoukseen sähkön vuorokausimarkkinalla.

Asianosainen

Kinect Energy Sweden AB, Y-tunnus: 556531-0736

Vireilletulo

1.12.2023

Ratkaisu

Kinect Energy Sweden AB on rikkonut energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011 (REMIT-asetus) 5 artiklan kieltoa osallistua markkinoiden manipulointiin energian tukkumarkkinoilla.

Energiavirasto katsoo Kinect Energy Sweden AB:n virastolle ilmoittamat, tämän päätöksen alaotsikon 'Korjaavat toimenpiteet' alla mainitut toimenpiteet riittäviksi lain sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta 9 §:n mukaisina korjaavina toimenpiteinä.

Energiavirasto velvoittaa Kinect Energy Sweden AB:n toteuttamaan ja täytäntöönpanemaan Energiavirastolle tässä asiassa ilmoittamansa toimenpiteet viipymättä uusien rikkomusten ehkäisemiseksi.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta riippumatta.

Perustelut

Asian tausta

- (1) Energiavirasto havaitsi Kinect Energy AS:n julkaisseensa 23.11.2023 klo 13.29 (CET) Nord Pool AS:n ylläpitämällä REMIT-UMM-alustalla viestin, jossa se kertoi jättäneensä virheellisen myyntitarjouksen sähkön vuorokausimarkkinoille. Tarjous koski Suomen tarjousalueen jokaista tuntia toimitusvuorokaudelle 24.11.2023. Virheellisen tarjouksen koko oli keskimäärin 5787 MWh myytyä sähköä per tunti. Ilmoituksessa kerrottiin, että Kinect Energy AS työskentelee muiden markkinaosapuolten kanssa tilanteen ratkaisemiseksi. Hannes Snellman Attorneys Ltd ilmoitti Energiavirastolle pian tapahtuman jälkeen, että tarjouksen jättänyt yhtiö oli nimeltään Kinect Energy Sweden AB (jäljempänä myös "Kinect").
- (2) Perjantaina 24.11.2023 sähkön vuorokausimarkkinan hinnat Suomen tarjousalueella olivat poikkeuksellisen matalat. Energiavirasto arvioi, että edellä mainittu virheellinen tarjous mitä todennäköisimmin oli vaikuttanut vuorokausimarkkinan hintoihin huomattavasti, sillä myyntitarjous oli poikkeuksellisen suuri Suomen tarjousalueen kokonaistuotannon kokoon nähden. Näistä syistä Energiavirasto aloitti asiassa tutkimuksen sen selvittämiseksi, onko Kinect Energy Sweden AB rikkonut toiminnallaan REMIT-asetuksen 5 artiklan markkinoiden manipulaation kieltoa.

Asiassa saatu selvitys

- (3) Energiavirasto lähetti Kinectille 19.12.2023 selvityspyynnön asiassa. Kinect pyysi selvityksen toimittamiselle lisää aikaa 26.1.2024 saakka, jonka Energiavirasto myönsi. Kinect vastasi tähän määräaikaan mennessä.
- (4) Energiavirasto lähetti Kinectille 12.4.2024 lisäselvityspyynnön asiassa. Kinect pyysi selvityksen toimittamiselle lisää aikaa 13.5.2024 saakka, jonka Energiavirasto myönsi. Kinect vastasi tähän määräaikaan mennessä.
- (5) Energiavirasto lähetti Nord Pool AS:lle ja Nord Pool European Market Coupling Operator AS:lle (jäljempänä myös "Nord Pool") 15.4.2024 selvityspyynnön asiassa. Nord Pool vastasi selvityspyyntöön määräaikaan 10.5.2024 mennessä.
- (6) Energiavirasto lähetti Fingrid Oyj:lle (jäljempänä myös "Fingrid") 23.4.2024 selvityspyynnön asiassa. Fingrid vastasi selvityspyyntöön määräaikaan 10.5.2024 mennessä.
- (7) Energiavirasto lähetti lisäselvityspyynnön Nord Poolille asiassa 28.1.2025. Nord Pool vastasi selvityspyyntöön määräaikaan 12.2.2025 mennessä.

- (8) Energiavirasto lähetti Kinectille lisäselvityspyynnön asiassa 28.2.2025. Kinect toimitti vastauksensa selvityspyyntöön määräaikaan 31.3.2025 mennessä.
- (9) Energiavirasto varasi Kinectille mahdollisuuden lausua Nord Poolin ja Fingridin toimittamista selvityksistä. Kinect toimitti Nord Poolin Energiavirastolle 10.5.2024 antamaa selvitystä koskevan lausunnon 20.8.2024. Fingridin 10.5.2024 antamasta selvityksestä Kinect toimitti lausuntonsa 20.9.2024. Nord Poolin 11.2.2025 antamasta selvityksestä Kinect toimitti lausuntonsa 31.3.2025.
- (10) Energiavirasto toimitti asiassa laaditun päätösluonnoksen Kinectille lausuntoa varten 16.5.2025. Kinect toimitti lausuntonsa määräajassa 16.6.2025.
- (11) Energiavirasto kuuli Kinectiä päätösluonnoksesta uudestaan 3.10.2025. Kinect toimitti lausuntonsa Energiavirastolle määräajassa 17.10.2025.

Kinectin asiassa Energiavirastolle toimittamat selvitykset

- (12) Energiavirasto on selvittänyt asiaa pyytämällä Kinectiltä selvityksiä tapahtuman syistä. Kinect on esittänyt asian käsittelyn aikana seuraavaa selvitystä toiminnastaan, virheellisen tarjouksen antamiseen johtavista tapahtumista, virheellisen tarjouksen seurauksista sekä näkemyksensä siitä, kuinka asiaa tulisi sääntelyn näkökulmasta tarkastella.
- (13) Kinect on kertomansa mukaan markkinatoimija, joka ostaa ja myy sähköä Nord Poolin sähköpörssissä mukaan lukien Suomen tarjousalueella. Kinect myy ja ostaa sähköä markkinoilta Kinect Energy AS:n, Suomen siviili liikkeen ja tuulipuistojen välisten sopimusten perusteella. [1]. Kinectin kaupankävijöiden tehtävänä on valmistella tarjoukset sähköpörs-siin.
- (14) Kinectin mukaan sen tarjousten perustana oleva sähköntuotanto Suomen tarjousalueella pohjautuu Suomessa sijaitsevien tuulipuistojen, [2] tuulivoimatuotantoon. Lisäksi Kinect ostaa sähköä Nord Poolin kautta myydäkseen sen edelleen sekä yksityisille yritysasiakkailleen, jotka ovat sähkön loppukäyttäjiä, että edellä mainituille suomalaisille tuulipuistoille.
- (15) Kinect toimittaa selvityksensä mukaan Nord Pooliin jokaisena päivänä Suomen tarjousalueelle tarjouksen, jolla se ostaa tai myy Suomen tarjousalueen yhteenlasketun sähköntuotannon ja -kulutuksen välisen erotuksen. Yksinkertaistaen tämä tarkoittaa sitä, että tuulisina päivinä Kinect on nettomyyjä Suomessa, ja heikkotuulisina päivinä Kinect on

¹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

² Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

netto-ostaja. Yleensä Kinect tarjoaa sähköä Suomen sähkömarkkinoilla vaihdellen noin []³ 24 tunnin ajan vuorokaudessa.

- (16) Kinectin mukaan sen tarkoituksena oli 23.11.2023 toimittaa Nord Pooliin rutiininomainen tarjous, jolla se olisi ostanut Suomen tarjousalueella []⁴ sähköä vuorokauden jokaisena tuntina sähkön vuorokausimarkkinoilla 24.11.2023. Kinectin mukaan Nord Pooliin jätetty tarjous muodostui kuitenkin valitettavasti virheelliseksi inhimillisten syiden vuoksi.
- (17) Kinectin mukaan sen sähkön tuotantoennusteisiin vaikuttavat pääosin säätiedot. Vuoden 2023 aikana Kinect siirtyi käyttämään uutta tuotantoennusteiden toimittajaa tuulipuistojen osalta saadakseen kyseisen toimittajan tarjoamia tuulipuistoja koskevia tarkempia säätietoja ja sen myötä tarkempia tuotantoennusteita ("käyttöönotto"). Nämä tuotantoennusteet siirtyvät kyseisen toimittajan palvelusta suoraan Kinectin käyttämään kaupankäyntijärjestelmään []⁵.
- (18) Kinect toteaa virheellisen tarjouksen muodostumisen olleen seurausta käyttöönoton yhteydessä tapahtuneesta inhimillisestä virheestä. Kinect on siirtynyt vaiheittain käyttämään uutta palvelua tuulipuistojen tuotantoennusteiden säätietojen toimittajana. Uuden palvelun käyttöönotto oli toteutettu useamman muun tuulipuiston osalta onnistuneesti jo aiemmin.
- (19) Uuden palvelun käyttöönotto []⁶ tuulipuiston osalta toteutettiin 22.11.2023. Käyttöönoton seurauksena tuotantoennusteet siirtyivät suoraan uudesta palvelusta Kinectin kaupankäyntijärjestelmään asennuspäivää seuraavasta päivästä alkaen. Kinectin mukaan tuotantoennustetta koskevat tiedot siirtyvät []⁷ Virhe uuden palvelun asentamisessa aiheutti käyttöönoton kohteena olleen tuulipuiston tuotantoennusteen tuhat-kertaistumisen ja Suomen tarjousaluetta koskevan, Nord Poolille 23.11.2023 välitetyn virheellisen tarjouksen muodostumisen.
- (20) Kinectin mukaan käyttöönottoa koskevan suunnitelman mukaisesti Kinectin IT-tiimi tiedotti Kinectin kaupankävijöitä 22.11.2023 käyttöönoton viimeistelystä []⁸ tuulipuiston osalta. Kinectin Suomen tarjousalueesta vastaava kaupankävijä, Kaupankävijä 1, vahvisti tiedon vastaanotetuksi.
- (21) Kinectin käytännön mukaisesti Kaupankävijä 1 oli Kinectin mukaan 22.11.2023 valmistellut tarjousten perustana olevat ennusteet

³ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

⁴ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

⁵ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

⁶ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

⁷ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

⁸ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

tarkistamalla yhtiön tuolloin voimassa olleiden menettelytapojen mukaisesti tarjouksen muodostamiseksi tarvittavat tuotanto- ja kulutus-tiedot, mukaan lukien []⁹ tuulipuistoa koskevat säätietoihin perustuvat tuotantoennusteet ja toimittanut alustavat Suomen tarjousalueen tarjoukset Nord Pooliin ennen kuin uuden palvelun käyttöönotto oli viimeistely edellä mainitun tuulipuiston osalta.

- (22) Kinectin mukaan tarjousten viimeistely jäi yhtiön toisen kaupankävijän Kaupankävijä 2 vastuulle. Kaupankävijä 1 oli ilmoittanut Kaupankävijä 2:lle tehneensä alustavat ennusteet seuraaville vuorokausille, kiinnittä-mättä kuitenkaan Kaupankävijä 2:n huomiota IT-tiimin viestiin []¹⁰ uu-den järjestelmän viimeistelystä käyttöönotosta. Kinectin mukaan sen kaupankäyntijärjestelmän aktiivinen näkymä kaupankävijöille ei sisällä tietoa tarjouksen taustalla olevista yksityiskohdista, []¹¹. Kinectin mu-kaan tästä syystä Kaupankävijä 2 ei ollut tietoinen käyttöönoton seu-rauksena muodostuneista virheellisistä tuotantomääristä muodostaes-saan lopullisen tarjouksen kaupankäyntijärjestelmässä.
- (23) Kinectin 26.1.2024 toimittaman selvityksen mukaan Kaupankävijä 2, joka sijaisti 23.11.2023 Kaupankävijä 1:stä, toimitti kyseisenä päivänä Nord Pooliin sähköön vuorokausimarkkinoille Suomen tarjousalueelle lo-pullisen tarjouksen, joka korvasi Nord Pooliin 22.11.2023 toimitetun alustavan vuorokautta 24.11.2023 koskevan tarjouksen. Toimittaes-saan tarjousta Kaupankävijä 2:lla ei kuitenkaan ollut tietoa uuden pal-velun käyttöönotosta tai siitä, että virhe vaikutti kyseisen tuulipuiston tuotantoennusteeseen ja sitä kautta Suomen tarjousalueelle tehtyyn lo-pullisen tarjouksen kokoon. Virheen vaikutus ei myöskään ollut näkyvä kaupankävijän käyttöliittymässä Kinectin kaupankäyntijärjestelmässä. Kaupankävijä 2 on luottanut Kaupankävijä 1:n edellisenä päivänä to-teuttamiin tarjouksen taustalla oleviin tekijöihin ja niihin liittyviin tar-kastuksiin ja ennusteisiin, eikä hänellä ollut mitään syytä epäillä, että Kaupankävijä 1:n aiemmin tekemään alustavaan tarjoukseen vaikut-taisi jokin odottamaton seikka tai että säätietojen vaikutus tarjouksen kokoon olisi kokonaisuudessaan merkittävä. Kinect toimitti tarjouk-sensa Suomen tarjousalueelle hintariippumattomana. Hintariippumat-tomaan tarjoukseen kohdistuvat ainoastaan vuorokausimarkkinoiden minimi- ja maksimihintarajat, jotka 24.11.2023 olivat minimihinta -500 euroa ja maksimihinta 4 000 euroa. Näin ollen Kinectin tarjous oli sa-mansuuruinen kaikilla hinnoilla.
- (24) Kinectin mukaan virhe vaikutti kokonaisuudessaan Suomen tarjousalu-etta koskevaan tarjoukseen siten, että Kinect tarjosi vuorokausimark-kinoilla keskimäärin 5 787 MW sähköä tunnissa 24.11.2023 vuorokau-den jokaisena tuntina. Kinectin tarkoituksena oli ollut ostaa keskimäärin

⁹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

¹⁰ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

¹¹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

[¹²] sähköä tunnissa vuorokausimarkkinoilta 24.11.2023 vuorokaudella. Virheellisesti tarjottu määrä vastasi karkeasti noin puolta siitä sähkön määrästä, joka myytiin vuorokausimarkkinoilla Suomen tarjousalueella kyseisenä päivänä. Virheellinen tarjous vaikutti Kinectin mukaan sähkön markkinahintaan negatiivisesti siten, että hinta putosi -203,40 euroon/MWh Suomen tarjousalueella tuntikohtaisten hintojen pudotessa -500 euroon/MWh kymmenen peräkkäisen tunnin osalta tuona päivänä.

- (25) Kinect sai tiedon virheellisestä tarjouksesta Nord Poolin työntekijän otettua yhteyttä siihen puhelimitse 23.11.2023 klo 12.51 (CET) kertakseen, että Kinect oli "ylimyyntynyt" Suomessa. Kinectin mukaan se toimitti korjatun tarjouksen Nord Pooliin 23.11.2023 klo 14.10 (CET) osoittaakseen, että aiemmin toimitettu, huutokauppaan mennyt tarjous oli virheellinen.
- (26) Kinectin odotuksista huolimatta Nord Pool ei hylännyt virheellistä tarjousta osana vuorokausimarkkinoiden huutokauppaa vaan julkaisi klo 12.56 (CET) lopulliset huutokaupan tulokset.
- (27) Kun Kinect sai tiedon virheestä, se kertomansa mukaan aloitti välittömästi toimenpiteet lieventääkseen virheellisen tarjouksen vaikutusta sähkömarkkinoille. Se muun muassa kävi useita keskusteluja Nord Poolin kanssa siitä, että Nord Pool järjestäisi huutokaupan uudelleen tai muuten auttaisi korjaamaan ilmeisen virheen. Nord Pool kuitenkin kieltäytyi näistä toimenpiteistä. Nord Pool oli kertonut Kinectin ja Nord Poolin välisessä kokouksessa, että seuraavaa päivää koskeva vuorokausimarkkinoiden huutokauppa oli suljettu ja käytettävissä ei ollut keinoja avata sitä miltään osin liittyen myytyyn sähkön määrään tai sen jälkeeseen taloudelliseen selvitykseen.
- (28) Kinectin mukaan se julkaisi klo 13.29 (CET) Nord Poolin pyynnöstä oheisen sisältöisen kiireellisen markkinaviestin (UMM-viesti) koskien virheellistä tarjousta: "Kinectin sisäinen järjestelmävirhe aiheutti sen, että Kinect Energy toimitti väärän tarjouksen Suomen tarjousalueelle 24.11. Kinect on myynyt keskimäärin 5787 MW vuorokauden ensimmäisestä tunnista 24. tuntiin 24.11. Työskentelemme muiden markkinaosapuolten kanssa ratkaistaksemme tämän äärimmäisen tilanteen."¹³
- (29) Kinect kävi keskusteluja myös Fingridin kanssa lieventääkseen tarjouksen mahdollista negatiivista vaikutusta Suomessa. Lopulta Kinectin mukaan sen oli pakko ostaa ja se myös onnistui ostamaan sähköä päivänsisäisillä markkinoilla yhteensä koko vuorokauden aikana [¹⁴] ja pystyi näin kattamaan suurimman osan virheellisestä tarjouksesta johtuneesta poikkeamasta. Tämä oli mahdollista siten, että Kinect osti niin paljon sähköä kuin oli mahdollista ostaa päivänsisäisillä markkinoilla. Kinectin mukaan se teki näin ollen kaikki mahdolliset ja tarvittavat

¹² Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

¹³ Käännös asianosaisen tekemä.

¹⁴ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

JULKINEN KOPIO

toimenpiteet lieventääkseen virheellisen tarjouksen vaikutusta markkinoille ja täyttääkseen lainsäädännölliset velvoitteensa ja vastuunsa markkinoilla. Kinectin mukaan sille on aiheutunut lähes []¹⁵ kustannukset virheellisen tarjouksen johdosta. Kinectin mukaan se on koko historiansa ajan toiminut luotettavana markkinoille pääsyn tarjoajana Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla ja on aina täyttänyt lainsäädännölliset velvoitteensa. Kinect on käynyt sähkökauppaa Nord Poolissa vuodesta 2016, eikä sille ole tapahtunut vastaavaa koskaan aiemmin eikä se ole myöskään ollut aiemmin Energiaviraston tai muun energiamarkkinoita valvovan viranomaisen tutkinnan kohteena. Varmistaakseen, ettei samankaltaista virhettä tapahtuisi enää tulevaisuudessa, Kinect on huolellisesti arvioinut ja läpikäynyt sisäisiä prosessejaan ja ottanut käyttöön uusia toimenpiteitä, jotka estävät virheellisten tarjousten toimitamisen sähkömarkkinoille.

(30) Kinectin selvityksen mukaan sille virheestä koituneet kustannukset []¹⁶ koostuvat seuraavista summista:

- Kustannukset myynnistä spot-markkinoilla: []¹⁷
- Kustannukset ostoista päivänsisäisillä markkinoilla: []¹⁸

(31) Koska Kinect pystyi ostamaan noin 98,4 % virheellisesti tarjoamastaan sähkön määrästä, erotus johti sen mukaan tasepoikkeamaan, jonka hinnaksi muodostui []¹⁹.

(32) Kinectin mukaan se soveltaa kaupankäynnissä []²⁰ käytäntöjä ja ohjeistuksia. []²¹ Yhtiön mukaan sen kaupankäyntihenkilöstö on kokenutta, ja monilla heistä on vuosikymmenten kokemus energian tukkumarkkinoista ja kaupankäynnistä kyseisten toimintakäytäntöjen mukaisesti.

(33) []²²

(34) Kinectin soveltamien kaupankäyntiohjeistuksien mukaan []²³

¹⁵ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

¹⁶ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

¹⁷ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

¹⁸ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

¹⁹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

²⁰ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

²¹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

²² Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

²³ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

- (35) Kinectin mukaan näitä menettelyjä on noudatettu 22.11.2023 ja 23.11.2023 suhteessa virheelliseen tarjoukseen. Tarkistukset, jotka Kinect odotti kaupankävijöiden tekävän toimintakäytäntöjensä mukaisesti, oli suoritettu tarjousten taustalla olevien tietojen vahvistamiseksi.
- (36) Kinectin mukaan uuden []²⁴
- (37) Kinectin mukaan myös Nord Pool oli havainnut tarjouksen omassa Reasonability check -tarkastusprosessissaan, mutta ei kyennyt estämään virheen vaikutuksia markkinoilla. Kinect viittaa Nord Poolin internet-sivuillaan julkaisemaan tekstiin, jossa Nord Pool on todennut olevansa pahoillaan, ettei se kyennyt estämään virheen tapahtumista Reasonability check -tarkastusten avulla.
- (38) Kinect kertoo ryhtyneensä viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin, ettei vastaavaa kaupankäyntivirhettä tapahdu uudelleen. Kinect kertoo korjanneensa virheen tuotantoennusteita koskevien tietojen []²⁵ välittömästi virheen ilmitulon jälkeen. Kinect kertoo päivittäneensä kaupankäyntiohjeistuksiaan ja lisänneensä tarkistuksia, jotka kaupankävijöiden on suoritettava toimittaessaan tarjoukset. []²⁶
- (39) Selvityksensä lopuksi Kinect on lisäksi todennut, että virheellinen tarjous olisi voinut tapahtua kenelle tahansa markkinaosapuolelle, ja olevan selvää, että nykytilanteessa sähkömarkkinat ovat kohtuuttoman haavoittuvalaiset inhimillisille virheille. Kinect katsoo, että sen toiminta ei ole ollut tahallista.

Energiaviraston lausuntopyyntö 2.7.2024 Kinectille Nord Poolin lausumasta

- (40) Energiavirasto varasi 2.7.2024 Kinectille mahdollisuuden lausua Nord Poolin toimittamaa selvitystä liittyen 23.-24.11.2023 päivien tapahtumiin. Kinectille varattiin mahdollisuus lausua asiasta 16.8.2024 mennessä. Kinect pyysi määrääjän pidentämistä lausunnolle, jonka Energiavirasto myönsi. Kinect vastasi lausuntopyyntöön määräaikaan 20.8.2024 mennessä.
- (41) Lausunnossaan Kinect on todennut, että Nord Poolin lausunto Energiavirastolle tukee Kinectin aiemmissa vastauksissa todettuja seikkoja.
- (42) Kinectin mukaan Nord Pool ei ole esittänyt lausunnossaan kattavaa perustetta sille, miksi Nord Pool ei ryhtynyt tosiasiaa toimenpiteisiin Kinectin jättämän virheellisen tarjouksen seurausten estämiseksi tai rajaamiseksi. Kinect on viitannut lausunnossaan siihen, että Nord Pool ei ole Energiavirastolle toimitetussa selvityksessään perustellut ratkaisuaan poistaa Kinectin tarjousta koskenut korostus eikä sitä, miksei Nord

²⁴ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

²⁵ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

²⁶ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

Pool ottanut Kinectiin yhteyttä sen aikaisemmista tarjouksista suuresti poikenneen tarjouksen tiimoilta eikä myöskään perustellut yhteydenoton tekemättä jättämistä.

- (43) Kinectin mukaan Nord Pool ei ole toisaalta selvityksessään esittänyt, etteikö se olisi tosiasiallisesti voinut estää virheellisen tarjouksen läpimeinoa ja olla yhteydessä Kinectiin ennen virheellisen tarjouksen hyväksymistä, jos kyseistä korostusta ei olisi poistettu.
- (44) Kinectin mukaan Nord Pool ei ole myöskään lausunnossaan mainitsemiensa seikkojen ohella kiistänyt, etteikö sillä olisi ollut tosiasiallisia ja teknisiä mahdollisuuksia toteuttaa muita toimenpiteitä, kuten hintojen uudelleenlaskentaa taikka huutokauppatulosten hylkäämistä, virheellisen tarjouksen vaikutusten estämiseksi. Kinectin käsityksen mukaan Nord Poolilla oli useita mahdollisuuksia estää tai rajata virheellisen tarjouksen vaikutuksia, mutta niitä ei toteutettu.
- (45) Kinectin mukaan Energiaviraston tulisi ottaa huomioon, ettei Nord Pool estänyt virheellisen tarjouksen seurauksia, erityisesti sen Reasonability Check -työkalun ilmoituksen perusteella, eikä rajannut seurauksia huolimatta Kinectin lukuisista pyynnöistä Nord Poolille toteuttaa kyseisiä toimia.
- (46) Kinect varasi itselleen oikeuden ottaa kantaa oikeudellisiin seikkoihin sen jälkeen, kun Energiavirasto katsoo saaneensa asian ratkaisemiseksi tarvittavat tosiseikat tietoonsa.
- (47) Lisäksi Kinect täsmensi aiempaa selvitystään asiassa taseselvitysyksikkö eSett Oy:n (jäljempänä myös "eSett") laskuttaman tasepoikkeaman summan osalta. Aikaisemmin ilmoitetusta poiketen tasepoikkeamasta Kinectille koitunut kustannus on ollut yhteensä []²⁷, ja Kinectille kokonaisuudessaan selvityksen toimittamisen hetkellä aiheutuneet kustannukset ovat olleet yhteensä []²⁸.

Energiaviraston lausuntopyyntö 21.8.2024 Kinectille Fingridin lausumasta

- (48) Energiavirasto varasi Kinectille 21.8.2024 mahdollisuuden lausua Fingridin toimittamasta selvityksestä. Lausunto pyydettiin toimittamaan 20.9.2024 mennessä. Kinect vastasi pyyntöön määräaikaan mennessä.
- (49) Kinect on lausunnossaan todennut Fingridin Energiavirastolle toimittaman selvityksen tukevan Kinectin vastauksissa todettuja seikkoja ja olevan linjassa Kinectin vastauksissa esittämiin seikkoihin nähden.
- (50) Kinect kuitenkin esitti täsmennyksensä Fingridin lausunnossa todettuun seikkaan siitä, ettei Kinect toimittanut tuntikohtaista suunnitelmaa virheellisen tarjouksen jälkeisistä toimenpiteistä. Kinectin ryhtyessä ostamaan sähköä päivänsisäisillä markkinoilla, Kinect oli siinä käsityksessä,

²⁷ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

²⁸ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

että Fingridillä oli ajantasainen näkyvyys Kinectin kaupankäyntiin omien järjestelmiensä kautta ja siten Fingridillä oli pääsy ajantasaiseen tietoon Kinectin kaupankäynnin edistymisestä. Kuten Kinect on vastauksessaan Energiavirastolle 13.5.2024 todennut, Kinect myös toimitti Fingridille jatkuvasti tietoa ostopäivänsä edistymisestä päivänsäisillä markkinoilla.

- (51) Lisäksi Kinect täsmensi Fingridin lausunnossa esitettyä, Fingridille syntynyttä käsitystä siitä, että Kinectillä olisi vielä pitkälle iltapäivään 23.11.2023 ollut odotus pörssien tekevän uusintalaskennan. Täsmennyksessään Kinect totesi jo 13.5.2024 toimittamassaan selvityksessä todenneensa, että Kinect aloitti keskustelut Nord Poolin kanssa virheellisen tarjouksen peruuttamismahdollisuuksista ja muun muassa pyysi Nord Poolia järjestämään huutokaupan uudelleen tai toteuttamaan muita toimia auttaakseen Kinectiä korjaamaan poikkeaman markkinoilla. Kinect kävi keskusteluja myös Fingridin kanssa ja samanaikaisesti valmistautui tarvittaessa hankkimaan sähköä päivänsäisiltä markkinoilta kattaakseen virheellisesti tarjotun sähkön määrän. Kun Nord Pool ei ryhtynyt toimenpiteisiin seurausten välttämiseksi tai rajaamiseksi, Kinect ryhtyi ostamaan sähköä 23.11.2023 klo 20.49 (CET) alkaen.

Kinectin lisäselvitys 31.3.2025

- (52) Energiavirasto pyysi Kinectiltä lisäselvitystä 28.2.2025 sen 23.11.2023 jättämistä tarjousversioista ja niiden eroavuuksien syistä.
- (53) Kinect tarkensi vastauksessaan aiemmin antamaansa selvitystä ja kertoi toimittaneensa 22.11.2023 jätettyjen alustavien tarjousten lisäksi vielä 23.11.2023 aamulla alustavan tarjouksen Suomen tarjousalueelle koskien vuorokausimarkkinoiden seuraavaa toimitusvuorokautta. Kinectin mukaan ennen virheellisen tarjouksen toimittamista, se toimitti 23.11.2023 Nord Pooliin klo []²⁹ alustavan tarjouksen sähkön vuorokausimarkkinoille Suomen tarjousalueelle koskien toimitusvuorokautta 24.11.2023. Kinectin mukaan kyseinen alustava tarjous ei liity virheelliseen tarjoukseen, jota Energiaviraston tutkinta koskee, sillä virhe []³⁰ asentamisessa vaikutti vain Kinectin lopulliseen tarjoukseen, jonka se toimitti Nord Pooliin 23.11.2023 klo []³¹ ja joka siis tosiasiallisesti korvasi aiemmin kyseiselle vuorokaudelle 23.11.2023 jätetyn tarjousversion.
- (54) Kinectin mukaan []³²
- (55) Kinectin mukaan se tarkoittaa alustavalla tarjouksella jokaista ennen lopullista tarjousta toimitettua tarjousversiota, joka on hyväksytysti toimitettu Nord Poolin järjestelmään ja joka korvaa aiemmin jätetyn

²⁹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

³⁰ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

³¹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

³² Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

tarjousversion. Lopullinen Nord Pooliin toimitettu tarjous korvaa viimeisimmän Nord Pooliin toimitetun alustavan tarjouksen. []³³

Energiaviraston selvityspyynnöt Nord Poolille ja tämän antamat selvitykset

Energiaviraston selvityspyyntö Nord Poolille 15.4.2024

- (56) Energiavirasto pyysi 15.4.2024 selvitystä Nord Poolilta koskien tapahtumia sähkön vuorokausimarkkinalla 23.-24.11.2023 liittyen Kinectin tekemään virheelliseen tarjoukseen. Lisäksi Energiavirasto pyysi Nord Poolilta selvitystä sen toimista kyseisinä päivinä. Nord Pool toimitti vastauksen selvityspyyntöön määräaikaan 10.5.2024 mennessä.
- (57) Nord Poolin mukaan se totesi Kinectin tarjouksen olevan virheellinen 23.11.2023 kello 12.27 (CET) pian sen jälkeen, kun sähkön vuorokausimarkkinan tulokset olivat saatavilla nimettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden (Nominated Electricity Market Operator, "NEMO") Price Matcher and Broker ("PMB") -järjestelmässä klo 12.24 (CET). Nord Poolin kaupankäyntioperaattorit reagoivat Suomen tarjousalueen mataliin hintoihin PMB-järjestelmässä ja kirjautuivat huutokauppajärjestelmään tarkastaakseen mahdolliset virheelliset tarjoukset. Kinectin jättämä tarjous löydettiin, kun tarjoukset suodatettiin Suomen tarjousalueelle.
- (58) Nord Poolin mukaan operaattorit päättivät siirtää hinnanlaskennan alustavan hyväksynnän lähettämistä PMB-järjestelmään, tutkiakseen mitä asialle voi tehdä. Perustuen Suomen tarjousalueen hintoihin sekä havaintoon virheellisestä tarjouksesta, Nord Poolin operaattorit välittivät tiedon sisäisesti johdolle. Perusteet nimettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden väliselle Incident Committee -konferenssipuhelulle täyttyivät klo 12.38 (CET), koska Nord Pool ei ollut lähettänyt hinnanlaskennan alustavaa hyväksyntää kuten asiasta on määrätty asiaa koskeissa operatiivisissa säännöissä ("Single Day-ahead Coupling Operational Procedures"). Nord Poolin kaupankäyntioperaattori osallistui puheluun.
- (59) Nord Pool toteaa, että se pyysi hintojen uudelleenlaskentaa perustuen ensimmäisen laskennan yhteydessä Suomen tarjousalueella olleeseen virheelliseen tarjoukseen. Hintojen uudelleenlaskennasta ei kuitenkaan nimettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kesken sovittu, koska kyseistä tapahtumaa ei ole säännelty operatiivisissa säännöissä. Tämän perusteella Nord Poolin operaattorit antoivat hinnanlaskennan tuloksille alustavan hyväksynnän. Nord Pool vahvisti laskennan tulokset klo 12.48 (CET) ja markkinoiden yhteenkytkentäprosessi jatkui. Nord Poolin kaupankäyntioperaattori soitti Kinectille klo 12.50 (CET) ilmoittaakseen virheellisestä tarjouksesta. Kinect soitti Nord Poolille klo 13.07 (CET) kysyäksään tulisiko heidän julkistaa asiassa kiireellinen markkinaviesti (Urgent Market Message, UMM-viesti). Kinect julkisti kyseisen viestin klo 13.29 (CET).

³³ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

- (60) Nord Poolin mukaan Kinect toimitti lopullisen tarjouksensa vuorokausi-markkinalle 24.11.2023 toimitusvuorokaudelle Suomen tarjousalueelle 23.11.2023 []³⁴. Virheellinen tarjous liputettiin Nord Poolin Reasonability check -tarkastuksessa, []³⁵.
- (61) Nord Poolin mukaan tarjousta ei tunnistettu virheelliseksi ennen aggregoitujen tarjouskirjojen toimittamista hinnanlaskentaan. Tarjouksen virheellisyys havaittiin vasta vuorokausimarkkinan hinnanlaskennan jälkeen, kun markkinatulokset olivat saatavissa PMB-järjestelmässä ja Nord Poolin huutokauppajärjestelmässä. Nord Poolin operaattori informoi johtoaan minimihinnoista ja virheellisestä tarjouksesta klo 12.30 (CET) markkinatulosten ollessa saatavilla PMB-järjestelmässä ja operaattoreiden havaittua virheellisen tarjouksen suodattamalla tarjoukset Suomen tarjousalueelle huutokauppajärjestelmässä.
- (62) Nord Pool toteaa suorittaneensa ne toimenpiteet, jotka olivat sen käytävissä voimassa olevan lainsäädännön sekä niiden luottamuksen suojan alla olevien velvoitteiden osalta, jotka juontuvat Nord Poolin jäsentensä kanssa tekemistä sitoumuksista. Nord Poolin mukaan toimenpiteisiin kuuluivat mm.:
- Operatiivisten viestien lähettäminen Nord Poolin alustan kautta, kannustaen jäseniä käymään kauppaa päivänsisäisellä markkinalla;
 - Yhteydenotto Fingridiin, kannustaen Fingridiä avaamaan päivänsisäinen markkina Suomessa;
 - Yhteydenpito jäseniinsä puhelimitse, sähköpostitse sekä tekstiviesteillä, kannustaen heitä kaupankäyntiin päivänsisäisellä markkinalla sekä pyytämään heidän suostumuksensa, jotta heidän yhteystietonsa voitaisiin antaa Kinectille. Tätä kautta Kinect voisi ryhtyä keskusteluihin kahdenvälisen kauppajärjestelmän toteuttamiseksi;
 - [];³⁶
 - Yhteydenpito eSettiin sen varmistamiseksi, []³⁷
- (63) Nord Poolin mukaan Kinect esitti Nord Poolille, olisiko mahdollista laskea vuorokausimarkkinan tulokset uudestaan tai laskea uusi tulos pelkästään Suomen tarjousalueelle. Nord Poolin ehdottaessa uudelleenlaskentaa Incident Committee -konferenssipuhelussa muut nimetyt sähkömarkkinaoperaattorit eivät halunneet tätä tehdä. Lisäksi Euroopan vuorokausimarkkinan yhteenkytkennän sääntöjen puitteissa ei ole mahdollista avata vuorokausimarkkinan laskentaa uudelleen, mikäli

³⁴ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

³⁵ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

³⁶ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

³⁷ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

vuorokausimarkkinan yhteenkytkennän tulokset on vahvistettu lopulliseksi kaikkien osapuolten toimesta. Mitä tuli muihin Kinectin ehdottamiin vaihtoehtoihin, uudelleenlaskenta pelkästään Suomen osalta ei ole mahdollista, koska sellaisen varalle ei ole olemassa menetelmiä eikä juridisia järjestelyjä, kuten ei myöskään teknisiä valmiuksia. Tulosten uudelleenlaskenta pelkästään Suomen tarjousalueelle olisi lisäksi aiheuttanut epätasapainon siirtoyhteyksissä Suomen rajoilla.

- (64) Nord Poolin mukaan se on käyttänyt Kinectin tukemiseksi kaikki vaikutusvaltansa piirissä olevat keinot, joita se lainsäädännön ja luottamuksen suojan puitteissa kykeni tekemään. Nord Pool huomauttaa, että Nord Poolin vuorokausimarkkinoita koskevan sääntökirjan mukaan on pörssin kaupankävijäjäsenten vastuulla varmistaa, että toimitetut tarjoukset ovat oikeita ja päteviä.
- (65) Nord Pool tarjoaa jäsenilleen myös mahdollisuuden sellaisten työkalujen käyttöön, joilla markkinaosapuolet pystyvät tarkastamaan tarjouksensa suhteessa edellisiin kaupankäyntipäiviin. Nord Poolin mukaan sen tarjoama Reasonability check -palvelu on saatavilla Nord Poolin jäsenilleen tarjoamassa vuorokausimarkkinan kaupankäyntijärjestelmän käyttäjärajapinnassa (Day-ahead Trading UI). Nord Poolin mukaan Nord Poolin alustalle jätetyille tarjouksille voidaan suorittaa kahdenlaisia Reasonability check -tarkastuksia: i) työkalulla, joka tarjotaan jäsenille palveluna ja ii) Nord Poolin kaupankäyntioperaattoreiden käytössä olevalla sisäisellä työkalulla tarjousten tarkastamiseksi.
- (66) []³⁸ Nord Poolilla ei ole näkymää mahdollisiin kontrollimekanismeihin, jotka voisivat olla saatavilla Kinectin ja sen ohjelmistotoimittajien välillä. Nord Pool velvoittaa tarjoamansa API-rajapinnan käyttäjillä olevan pääsy Nord Poolin kaupankäyntijärjestelmän käyttäjärajapintaan ja he voivat käyttää tämän avulla kaikille tarjouksilleen Reasonability check -palvelua.

Energiaviraston lisäselvityspyyntö Nord Poolille 28.1.2025

- (67) Energiavirasto pyysi 28.1.2025 lisäselvitystä Nord Poolilta Kinectin vuorokausimarkkinalle jättämistä tarjouksista ja niiden käsittelystä Nord Poolin kaupankäyntijärjestelmässä. Energiavirasto pyysi selvityspyynnössään Nord Poolia toimittamaan myös yksityiskohtaisen versiohistorian toimitusvuorokautta 24.11.2023 koskevasta tarjouksesta. Nord Pool toimitti vastauksensa määräaikaan 12.2.2025 mennessä. Nord Pool toimitti vastauksensa liitteenä taulukon, josta ilmeni toimitusvuorokautta 24.11.2023 koskevat Kinectin tarjousversiot.
- (68) Nord Poolin mukaan kaikki kaupankäyntijärjestelmään lähetetyt Nord Poolin sääntökirjan mukaiset tekniset vaatimukset täyttävät tarjoukset

³⁸ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

saavat tilan "hyväksytty". Järjestelmä ei esimerkiksi erottele ns. "alustavia" tarjouksia lopullisista.

- (69) Nord Poolin mukaan sen operaattorin tai järjestelmän Kinectin tarjoukseen kohdistamat tarkistukset tai kuittaukset (Reasonability check tai muu toiminto) eivät ole vaikuttaneet tarjouksen sisältöön, tilaan tai muokkausajanhetkeen.
- (70) Nord Poolin mukaan Kinect on toimittanut Nord Poolille []³⁹
- (71) Nord Poolin mukaan Kinectillä []⁴⁰
- (72) Nord Poolin mukaan Kinectin viimeisen toimitusvuorokaudelle 24.11.2023 toimittaman tarjousversion seurauksena Kinectin tarjous liiputettiin Nord Poolin Reasonability check -työkalun toimesta. []⁴¹
- (73) Nord Pool huomauttaa, että Nord Poolin vuorokausimarkkinoita koskevan sääntökirjan (sääntökirjan osa "Day-ahead Market Regulations – Nordic/Baltic Market and CE Market") mukaan Nord Poolin järjestelmällä kauppaa käyvän jäsenen on varmistettava, että sen toimittamat tarjoukset ovat oikeita ja päteviä. Nord Pool tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden käyttää työkaluja, joiden avulla voi tarkastaa syötetyn tarjouksen verrattuna aiempien toimitusvuorokausien tarjouksiin. Reasonability check -palvelu on kaikkien jäsenien käytettävissä kaupankäyntijärjestelmän käyttäjärajapinnassa (Day-ahead Trading UI). Nord Pool ei tiedä, käyttääkö Kinect tätä tarkastusta, eikä sillä ole näkyvyyttä siihen, mitä muita tarkastus- ja kontrolloikeinoja Kinectillä on mahdollisesti ollut käytettävissä ohjelmistotoimittajiensa tuotteiden kautta.

Energiaviraston selvityspyyntö Fingridille 23.4.2024 sekä tämän antama selvitys

- (74) Energiavirasto pyysi 23.4.2024 selvitystä Fingridiltä koskien Kinectin tekemää virheellistä tarjousta sähkön vuorokausimarkkinalla toimitusvuorokaudelle 24.11.2023 sekä asiassa Fingridin ja Kinectin välillä käytyjä keskusteluja sekä toimenpiteitä virheen vaikutusten minimoimiseksi 23.-24.11.2023 välisenä aikana. Selvityksen toimittamisen määräaika oli 10.5.2024, johon mennessä Fingrid toimitti vastauksensa.
- (75) Energiavirasto kysyi selvityspyynnössään erityisesti, minkä sisältöisiä olivat Kinectin ja Fingridin väliset keskustelut 23.-24.11.2023 välisenä aikana. Lisäksi Fingridille tarjottiin mahdollisuus lausua muista asiaan liittyvistä seikoista.

³⁹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

⁴⁰ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

⁴¹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

- (76) Fingridin mukaan se kävi useita keskusteluja Kinectin kanssa kyseisellä ajanjaksolla. Yhtiöiden väliset keskustelut koskivat pääsääntöisesti tulevien tuntien tilannetta ja Kinectin jäljellä olevaa tasepoikkeamaa tuleville tunneille. []⁴²
- (77) Fingridin mukaan Kinect ryhtyi kaupankäyntiin sähkön päivänsisäisillä markkinoilla 23.11.2023 klo 21.10 (CET).
- (78) Fingridin mukaan virheellisen tarjouksen aiheuttaman mahdollisen tehovajeen todella merkittävästä mittaluokasta johtuen käyttötilanne Suomen sähköjärjestelmässä olisi voinut muodostua erittäin haastavaksi. Siksi Fingridin oli välttämätöntä arvioida useita erilaisia skenearioita ja niihin liittyviä toimenpidevaihtoehtoja Suomen sähköjärjestelmän käyttövarmuuden varmistamiseksi. Ensisijainen vaihtoehto oli toiminta normaalien markkinakäytäntöjen ja -roolien mukaisesti, eli markkinaosapuoli hoitaa itsensä taseeseen päivänsisäistä kauppaa hyödyntäen. Tämä toteutui. Fingrid kuitenkin myös pohti ja ilmoitti myös markkinoille oman valmiutensa korjata tasetta päivänsisäisten markkinoiden kautta. Viimeisenä keinona olisi ollut tuotannon ohjaaminen järjestelmävastaavan oikeuksin tai sähköpula.
- (79) Fingrid keskusteli myös naapurimaiden kantaverkkoyhtiöiden kanssa heidän mahdollisuudestaan tukea järjestelmää. Tukea naapurimaista olisi ollut saatavissa rajallisesti. Svenska kraftnät ilmoitti varautuneensa tukemaan järjestelmää. Elering ilmoitti mahdollisuuksiensa olevan hyvin vähäiset.
- (80) Fingridin mukaan lopulta Kinect hoiti itsensä taseeseen lähes täysin päivänsisäisiä markkinoita käyttäen. Fingridin toimesta käyttötunnilla tarvittavat säätömäärät olivat normaalin päivän kaltaisia.

Kuuleminen päätösluonnoksesta

- (81) Energiavirasto kuuli Kinectiä hallintolain (434/2003) 34 §:n nojalla päätösluonnoksesta 16.5.2025 ja uudelleen 3.10.2025. Kinect toimitti Energiavirastolle lausuntonsa päätösluonnoksesta sille lausuntopyynnöissä asetettujen määräaikojen puitteissa.
- (82) Lausumissaan Kinect toteaa ymmärtävänsä, ettei REMIT-asetuksen 5 artiklan rikkominen edellytä tahallisuutta, minkä vuoksi se ei kiistä, etteikö sen toiminta muodollisesti täyttäisi REMIT-asetuksessa säädettyä markkinoiden manipuloinnin tunnusmerkistöä niiden tekotapojen osalta, josta säädetään REMIT-asetuksen 2 artiklan 2(a(i)) ja 2(a(ii)) alakohdissa. Kinect kuitenkin toistaa, ettei sen toiminta ole ollut tahallista tai REMIT-asetuksen johdanto-osan kappaleissa 13 ja 14 kuvatun toiminnan kaltaista. Se ei ole menetellyt säännösten vastaisesti tarkoituksella, ja se on pyrkinyt korjaamaan tilanteen estääkseen virheellisen

⁴² Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

tarjouksen vaikutukset markkinoille kärsien itse merkittävät kustannukset.

- (83) Kinect pyytää Energiavirastoa ottamaan huomioon kyseiset seikat erityisesti seuraamusmaksun esittämistä koskevassa harkinnassaan. Mikäli Energiavirasto päätyy esittämään asiassa seuraamusmaksua vastoin Kinectin näkemystä, se katsoo, että aiemman oikeuskäytännön sekä hallintolain tasapuolisuutta, viranomaisen selvitysvelvollisuutta ja asianosaisten kuulemista koskevien säännösten perusteella, sille tulee varata oikeus lausua Energiaviraston seuraamusmaksuesitysluonnoksesta. Kinectin tulisi saada lausua seuraamusmaksuesitysluonnoksessa esitetyistä seuraamusmaksun perusteista.
- (84) Kinect pyytää virastoa kiinnittämään huomiota REMIT-asetuksen johdanto-osan kappaleissa kuvattuihin markkinamanipulaation tekotapoihin. Kinectin mukaan on selvää, että Kinectin toiminta ja menettely, joka johti virheellisen tarjouksen toimittamiseen 23.11.2023 sähkön vuorokausimarkkinoille Suomen tarjousalueelle, ei ole REMIT-asetuksen johdanto-osan kappaleissa 13 ja 14 kuvattua toimintaa. Niissä mainitut esimerkit kuvastavat tahallista ja vilpillistä markkinatoimijoiden toimintaa, mistä Kinectin virheellisen tarjouksen jättämisessä 23.11.2023 sähkön vuorokausimarkkinoille ei ole ollut kyse. Kinect ei tahallisesti toimittanut virheellistä tarjousta markkinoille, eikä sillä siten ollut tarkoitusta toimia sitä koskevien säännösten tavoitteiden vastaisesti. Lisäksi Kinect pyrki välittömästi korjaamaan tilanteen estääkseen virheellisen tarjouksen vaikutukset markkinoille ja kärsi itse merkittävät kustannukset tapahtumasta.
- (85) Kinect katsoo Energiaviraston johtopäätösten olevan perusteettomia niiltä osin kuin päätösluonnoksessa on todettu, ettei Nord Poolilla ole ollut edellytyksiä tai velvollisuutta järjestää vuorokausimarkkinan huutokauppaa uudelleen, eikä Nord Pool ole ollut velvollinen toteuttamaan niitä toimenpide-ehdotuksia, joita Kinect on virheen vaikutusten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi esittänyt.
- (86) Kinect toteaa, että asiassa esitetyllä tavalla Nord Poolin kaupankäyntijärjestelmä korosti Kinectin 23.11.2023 toimittaman tarjouksen mahdollisesti epäilyttäväksi tai virheelliseksi, mutta korostus poistettiin klo 11.46 (CET) ennen huutokaupan sulkeutumista. Lisäksi Nord Pool on tavanomaisesti puhelimitse yhteydessä tarjouksen tekijöihin ennen huutokaupan sulkeutumista, jos tarjoukset ovat suuresti poikenneet aikaisemmista tarjouksista. Tällaista yhteydenottoa Nord Pool ei kuitenkaan tehnyt Kinectin suuntaan 23.11.2023 eikä Nord Pool ole ilmoittanut yhteydenoton puuttumiselle myöskään syytä. Nord Pool ei myöskään ole esittänyt sellaisia perusteita, etteikö se olisi tosiasiallisesti voinut estää virheellisen tarjouksen läpimenoa ja olla yhteydessä Kinectiin ennen virheellisen tarjouksen hyväksymistä, ellei kyseistä korostusta olisi poistettu.
- (87) Edelleen Kinectin käsityksen mukaan Nord Poolilla sähkömarkkinaoperaattorina oli useita mahdollisuuksia estää tai rajata virheellisen

tarjouksen vaikutuksia markkinoille Suomessa, mukaan lukien hylätä huutokauppatulokset ja estää virheellisen tarjouksen vaikutus markkinahintaan. Nord Pool ei toteuttanut kyseisiä toimia ja katsoi, ettei sillä ollut edellytyksiä toimia toisin. Energiavirasto ei ole päätösluonnoksen johtopäätöksissään huomionut kyseisiä tosiseikkoja Kinectin näkökulmasta. Nämä seikat Kinect pyytää edelleen Energiavirastoa ottamaan ratkaisunsa johtopäätöksissä huomioon.

- (88) Kinect toteaa, ettei sillä ole ollut tuulipuistokapasiteettinsa perusteella mahdollisuutta toimittaa virheellisesti tarjoamansa sähkön määrää sähkön vuorokausimarkkinalle Suomen tarjousalueelle toimitusvuorokaudelle 24.11.2023. Kinect kuitenkin hankki Suomen tarjousalueelle tarjoamansa sähkön lähes kokonaisuudessaan päivänsisäiseltä markkinalta. Kinect kiistää myös Energiaviraston päätösluonnoksessa esittämät näkemykset teon luonteesta. Kuten Kinect on aikaisemmissa vastauksissaan ja lausunnoissaan todennut, virheellisen tarjouksen taustalla ei ollut muun ohella minkään järjestelmän tai kaupankäyntiin liittyvän prosessien toimimattomuus taikka käytäntöjen tai asianmukaisten menettelytapojen puuttuminen. Kinectin mukaan sen tekemä virheellinen tarjous johtui inhimillisestä virheestä, joka yhdessä usean epäonnisen ja poikkeuksellisen olosuhteen vuoksi johti ennakoimattomaan lopputulokseen. Virheellinen tarjous ei näin ollen johtunut järjestelmiin, prosesseihin, käytäntöihin tai ohjeistukseen liittyvistä puutteista. Päinvastoin Kinectin järjestelmät, prosessit, käytännöt ja ohjeistukset ovat täyttäneet edellytetyn huolellisuuden tason.

Kinectin näkemys seuraamusmaksusta

- (89) Kinect katsoo, että sille ei tule määrätä seuraamusmaksua ja pyytää, että Energiavirasto jättää seuraamusmaksun määräämisen esittämättä asiassa.
- (90) Kinect viittaa lausunnossaan Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 16 §:n 3 momentin 3 kohtaan, jonka mukaan seuraamusmaksu voidaan määrätä sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai jättää noudattamatta REMIT-asetuksen 5 artiklassa säädettyä kieltoa manipuloida tai yrittää manipuloida markkinoita. Kinectin mukaan Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 18 §:n mukaan seuraamusmaksun suuruuden määrittämisen tulee perustua kokonaisarviointiin, jossa on otettava huomioon rikkomuksen tai laiminlyönnin laatu ja laajuus, moitittavuuden aste sekä kestoaika.
- (91) Kinect viittaa lausunnossaan myös Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 20 c §:n, jonka mukaan Energiavirasto voi jättää seuraamusmaksun määräämisen esittämättä, rikemaksun määräämättä tai julkisen varoituksen antamatta, jos: 1) 16, 20 a tai 20 b §:ssä tarkoitettu on oma-aloitteisesti ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin rikkomuksen tai laiminlyönnin korjaamiseksi välittömästi sen havaittuun ja ilmoittanut rikkomuksesta tai laiminlyönnistä viivytyksettä Energiavirastolle eikä rikkomus tai laiminlyönti ole vakava tai toistuva; 2) rikkomusta tai laiminlyöntiä on pidettävä vähäisenä; tai 3)

seuraamusmaksun tai rikemaksun määräämistä taikka julkisen varoituksen antamista on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

- (92) Edelleen Kinect viittaa Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 20 c §:ää koskevien lain esitöiden perusteluihin, joiden mukaan Energiavirasto voisi pykälän 1 kohdan mukaan jättää seuraamusmaksun esittämättä markkinaoikeudelle, jättää rikemaksun määräämättä tai jättää julkisen varoituksen antamatta ensinnäkin silloin, kun rikkomuksen tai laiminlyönnin tehnyt henkilö on oma-aloitteisesti ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin rikkomuksen tai laiminlyönnin korjaamiseksi välittömästi sen havaittuaan eikä rikkomus tai laiminlyönti ole vakava tai toistuva. Lisäedellytyksenä kuitenkin olisi se, että rikkomuksesta tai laiminlyönnistä on tullut viivytyksettä ja oma-aloitteisesti ilmoittaa Energiavirastolle. Pykälän 3 kohdan mukaan Energiavirasto voisi luopua seuraamusmaksun esittämisestä tai seuraamusmaksun määräämisestä myös, jos seuraamusmaksua, rikemaksua tai julkista varoitusta olisi muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana. Tällöin olisi otettava huomioon asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena, muun muassa virheellisen menettelyn syyt ja seuraukset sekä tekijän yksilölliset olosuhteet. Energiavirasto voisi arviossaan ottaa huomioon myös jo muut tekijälle annetut seuraamukset kuten esimerkiksi pörssin tai muun tukkutason energiatuotteiden markkinapaikan antaman julkisen kurinpitoseuraamusmaksun.
- (93) Kinect on kertomansa mukaan oma-aloitteisesti ryhtynyt riittäviin ja asianmukaisiin toimenpiteisiin rikkomuksen tai laiminlyönnin korjaamiseksi välittömästi sen havaittuaan ja ilmoittanut rikkomuksesta tai laiminlyönnistä viivytyksettä Energiavirastolle, ja näkee, että kokonaisuutena arvioiden rikkomus tai laiminlyönti ei ole vakava tai toistuva. Lisäksi Kinectin mukaan seuraamusmaksun määräämistä olisi joka tapauksessa pidettävä muutoin ilmeisen kohtuuttomana. Seuraamusmaksun määrääminen Kinectille olisi sen näkemyksen mukaan kohtuutonta myös REMIT-asetuksen 18 artiklan ilmentävien tavoitteiden kannalta eikä olisi oikeasuhtainen toimenpide ottaen huomioon myös Energiaviraston aikaisempi ratkaisukäytäntö. Kinectin käsityksen mukaan Energiavirasto on määrännyt seuraamusmaksun vain yhdessä REMIT-asetuksen rikkomista koskevassa asiassa, jossa rikkomus oli kestoaltaan lähes viisi vuotta ja Energiaviraston mukaan osoitti vakavaa piittaamattomuutta markkinoilla noudatettavaa sitovaa lainsäädäntöä kohtaan.
- (94) Kinect vetoaa lisäksi Vattenfall AB:ta ("Vattenfall") koskevaan Norjassa annettuun päätökseen. Kinectin mukaan Norjan energiaviranomainen katsoi 19.2.2025 antamassaan päätöksessä, että Vattenfallin markkinoille toimittama virheellinen tarjous antoi vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutason energiatuotteiden hinnasta. Norjan energiaviranomainen katsoi, että Vattenfallin vuorokausimarkkinoille jättämä virheellinen tarjous oli tosiasiallisesti vaikuttanut energiatuotteen hintaan vuorokauden miltei jokaisen tunnin osalta ja aiheuttanut merkittäviä tasepoikkeamia. Norjan energiaviranomainen ei kuitenkaan määrännyt Vattenfallille seuraamusmaksua kokonaisarviointin perusteella. Päätöksen mukaan seuraamusmaksua vastaan puhuvia seikkoja olivat

erityisesti seuraavat seikat: 1) Vattenfall oli ilmoittanut virheestä markkinoille viipymättä, 2) se ei saanut virheellisestä tarjouksesta hyötyä vaan sen sijaan sille aiheutui kustannuksia ja 3) Vattenfall ei ollut toiminut tahallisesti tai pyrkimyksenä tuottaa yhtiölle etua. Vastaavat seikat, jotka Vattenfallin asiassa puhuivat seuraamusmaksun esittämistä vastaan, soveltuvat myös Kinectin tapaukseen.

(95) Kinectin mukaan ottaen huomioon asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena, muun muassa edellä mainitut virheellisen tarjouksen syyt ja seuraukset sekä Kinectin toiminta virheellisen tarjouksensa korjaamiseksi ja sille siitä aiheutuneet merkittävät kustannukset, olisi seuraamusmaksun määräämisen esittäminen ilmeisen kohtuutonta. Virheellisen tarjouksen taustalla ei ollut muun ohella minkään järjestelmän tai kaupankäyntiin liittyvän prosessien toimimattomuus. Virheellinen tarjous olisi voinut tapahtua kenelle tahansa markkinaosapuolelle. Kinectin mukaan on selvää, että nykytilanteessa sähkömarkkinat ovat kohtuutoman haavoittuvaiset inhimillisille virheille.

(96) Kinectin mukaan seuraamusmaksun määrääminen ei olisi oikeasuhteista virheellisen tarjouksen luonteeseen ja keston nähden sekä huomioiden se, että Kinect kantoi vastuun tilanteen korjaamisesta sen sijaan, että se olisi jäänyt eSettin hoidettavaksi taseselvityksenä. Kinect ei myöskään mitenkään hyötynyt virheellisestä tarjouksesta eikä kuluttajille aiheutunut siitä vahinkoa vaan pikemminkin hyötyä. Edellä mainituin perustein Kinect katsoo, että Energiaviraston tulisi jättää seuraamusmaksun määrääminen esittämättä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 20 c §:n kohtien 1 tai 3 perusteella.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011 energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011 (REMIT-asetus)

Remit-asetuksen tapahtumahetkellä voimassa ollut ja asiassa sovellettu muotoilu artiklan 2 osalta:

Asetuksen 2 artiklan 2(a) kohdan⁴³ mukaan markkinamanipulaatiolla tarkoitetaan sellaisen tukkutasen energiatuotteiden kauppaa koskevan liiketoimen suorittamista tai tätä kauppaa koskevan toimeksiannon antamista;

⁴³ Artiklan sanamuotoa on päivitetty ((EU) 2024/1106) asian käsittelyn aikana. Uusi sanamuoto, joka kattaa myös tapahtumahetken tarkoittaman teonkuvan, kuuluu: " 'Markkinoiden manipuloinnilla' tarkoitetaan: a) sellaisen tukkutasen energiatuotteen kauppaa koskevaan liiketoimeen ryhtymistä, tätä kauppaa koskevan toimeksiannon antamista, muuttamista tai peruuttamista tai mihin muuhun tahansa sitä koskevaan toimintaan ryhtymistä, i) joka antaa tai todennäköisesti antaa vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutasen energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta; ii) jolla yksittäinen henkilö tai useampi yhteistyössä toimiva henkilö varmistaa tai todennäköisesti varmistaa yhden tai useamman tukkutasen energiatuotteen hinnan keinotekoiselle tasolle, jollei liiketoimen toteuttaja tai toimeksiannon antaja osoita, että hänen perusteensa toteuttaa liiketoimi tai antaa toimeksianto on oikeutettu ja että tällainen liiketoimi tai toimeksianto on asianomaisen energian tukkumarkkinan hyväksytyjen markkinatapojen mukainen; tai iii) jossa käytetään valheellisia keinoja taikka muunlaista vilpillistä menettelyä tai järjestelyä, jolla annetaan tai todennäköisesti annetaan vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutasen energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta. "

- i) joka antaa tai todennäköisesti antaa väärä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutason energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta;
- ii) jolla yksittäinen henkilö tai useampi yhteistyössä toimiva henkilö turvaa tai pyrkii turvaamaan yhden tai useamman tukkutason energiatuotteen hinnan keinotekoiselle tasolle, jollei liiketoimen toteuttaja tai toimeksiantannon antaja osoita, että hänen perusteensa tehdä liiketoimi tai antaa toimeksianto on oikeutettu ja että liiketoimi tai toimeksianto on asianomaisen energian tukkumarkkinan hyväksytyjen markkinatapojen mukainen;
- iii) jossa käytetään tai pyritään käyttämään valheellisia keinoja taikka muunlaista vilpillistä menettelyä tai järjestelyä, jolla annetaan tai todennäköisesti annetaan väärä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutason energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta;

Asetuksen 2 artiklan 4 kohdan⁴⁴ mukaisesti tukkutason energiatuotteilla tarkoitetaan seuraavia sopimuksia ja johdannaisia riippumatta siitä, missä ja miten niillä käydään kauppaa:

- a) sähkön tai maakaasun toimitussopimukset, jos niihin perustuva toimitus tapahtuu unionissa;
- b) unionissa tuotettuun, kaupankäynnin kohteena olevaan tai toimitettavaan sähköön tai maakaasuun liittyvät johdannaiset;
- c) unionissa tapahtuvaan sähkön tai maakaasun siirtoon liittyvät sopimukset;
- d) unionissa tapahtuvaan sähkön tai maakaasun siirtoon liittyvät johdannaiset.

...

Asetuksen 2 artiklan 6 kohdan mukaisesti energian tukkumarkkinoilla tarkoitetaan mitä tahansa unionissa sijaitsevaa markkinaa, jossa käydään kauppaa tukkutason energiatuotteilla.

Asetuksen 2 artiklan 7 kohdan⁴⁵ mukaan markkinaosapuolella tarkoitetaan henkilöä, siirtoverkonhaltijat mukaan luettuina, joka ryhtyy liiketoimiin, mukaan luettuna kauppaa koskevien toimeksiantojen antaminen, yksillä tai useammilla energian tukkumarkkinoilla.

⁴⁴ Artiklan sanamuotoa on päivitetty ((EU) 2024/1106) asian käsittelyn aikana. Uusi sanamuoto kuuluu: " 'Tukkutason energiatuotteilla' tarkoitetaan seuraavia sopimuksia ja johdannaisia riippumatta siitä, missä ja miten niillä käydään kauppaa: a) sähkön tai maakaasun, myös nesteytetyn maakaasun, toimitussopimukset, jos niihin perustuva toimitus tapahtuu unionissa, tai sähkön toimitussopimukset, jotka voivat johtaa toimitukseen unionissa yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden perusteella; b) johdannaiset, jotka liittyvät unionissa tuotettuun, kaupankäynnin kohteena olevaan tai toimitettavaan sähköön tai maakaasuun, taikka sähköön liittyvät johdannaiset, jotka voivat johtaa toimitukseen unionissa yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden perusteella; "

⁴⁵ Artiklan sanamuotoa on päivitetty ((EU) 2024/1106) asian käsittelyn aikana. Uusi sanamuoto kuuluu: " 'Markkinaosapuolella' tarkoitetaan henkilöä, mukaan lukien siirtoverkonhaltijat, jakeluverkon haltijat, varastointilaitteiston haltijat ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijat, joka ryhtyy liiketoimiin, mukaan lukien kauppaa koskevien toimeksiantojen antaminen, yksillä tai useammilla energian tukkumarkkinoilla. "

Asetuksen 2 artiklan 8 kohdan mukaan henkilöllä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä.

REMIT-asetuksen 5 artiklassa kielletään osallistuminen markkinoiden manipulointiin ja sen yritys energian tukkumarkkinoilla.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (2019/943) sähkön sisämarkkinoista

Asetuksen 1 artiklan mukaan asetuksen tarkoituksena on muun muassa:

...

(b) vahvistaa peruseriaatteet hyvin toimiville, yhdennetyille sähkömarkkinoille, jotka mahdollistavat kaikkien resurssien tarjoajien ja sähkön asiakkaiden syrjimättömän pääsyn markkinoille, mahdollistavat sähkön termiini- ja spotmarkkinoiden kehittämisen, jotta toimittajat ja kuluttajat voivat suojautua sähkön hintojen tulevan epävakauden riskiltä, antavat vaikutusmahdollisuuksia ja suojaa kuluttajille, varmistavat kilpailukykyä globaaleilla markkinoilla, lisäävät toimitusvarmuutta ja joustavuutta kulutusjouston, energian varastoinnin ja muiden fossiilittomien joustoratkaisujen avulla, varmistavat energiatehokkuuden, helpottavat hajautetun kysynnän ja tarjonnan aggregointia ja mahdollistavat uusiutuvasta energiasta tuotetun sähkön integroinnin markkinoille ja alakohtaisen integroinnin ja siitä maksettavan markkinapohjaisen korvauksen;

c) vahvistaa oikeudenmukaiset säännöt rajat ylittävää sähkön kauppaa varten ja tehostaa siten kilpailua sähkön sisämarkkinoilla kansallisten ja alueellisten markkinoiden erityispiirteet huomioon ottaen, mukaan lukien luomalla rajat ylittävien sähkönsiirtojen korvausmekanismin, vahvistamalla yhdenmukaistetut periaatteet rajat ylittäviä siirtoja koskeville maksuille ja jakamalla käytettävissä olevan yhteenliittämiskapasiteetin kansallisten siirtoverkkojen kesken;

d) helpottaa hyvin toimivien ja avointen tukkumarkkinoiden syntymistä, edistää sähkön toimitusvarmuuden korkeaa tasoa ja säätelee mekanismeista rajat ylittävää sähkön kauppaa koskevien sääntöjen yhdenmukaistamiseksi;

Asetuksen 3 artiklan mukaan jäsenvaltioiden, sääntelyviranomaisten, siirtoverkonhaltijoiden, jakeluverkonhaltijoiden, markkinaoperaattoreiden ja valtuutettujen operaattoreiden on varmistettava, että sähkömarkkinoiden toiminnassa noudatetaan seuraavia periaatteita:

a) hinnanmuodostuksen on perustuttava kysyntään ja tarjontaan;

b) markkinasäännöillä on kannustettava vapaaseen hinnanmuodostukseen ja välitettävä toimia, jotka estävät kysyntään ja tarjontaan perustuvan hinnanmuodostuksen;

...

k) kaikkien tuottajien on oltava suoraan tai välillisesti vastuussa tuottamansa sähkön myynnistä;

Asetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan kaikki markkinaosapuolet ovat vastuussa sähköjärjestelmässä aiheuttamistaan tasepoikkeamista, jäljempänä 'tasevastuu'. Tätä varten markkinaosapuolten on joko itse toimittava tasevastaavina tai sopimusperusteisesti siirrettävä vastuunsa valitsemaalleen tasevastaavalle. Kukin tasevastaava on taloudellisesti vastuussa tasepoikkeamistaan, ja sen on pyrittävä olemaan tasapainossa tai autettava sähköjärjestelmää olemaan tasapainossa.

Komission asetus (EU) 2015/1222 kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta (jäljempänä CACM-suuntaviivat)

CACM-suuntaviivojen 1 artiklan 1 kohdan mukaan asetuksessa vahvistetaan alueiden välisen kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa vuorokausimarkkinoilla ja päivänsisäisillä markkinoilla koskevat yksityiskohtaiset suuntaviivat, mukaan luettuina vaatimukset, joita sovelletaan yhteisten menetelmien vahvistamiseen niiden kapasiteettimäärien määrittämiseksi, jotka ovat samaan aikaan saatavilla tarjousalueiden välillä, kriteerien määrittely tehokkuuden arviointia varten sekä arviointiprosessi tarjousalueiden määrittelyä varten.

1 artiklan 2 kohdan mukaan asetusta sovelletaan kaikkiin unionissa sijaitseviin siirtoverkkoihin ja yhdysjohtoihin lukuun ottamatta saarilla sijaitsevia siirtoverkkoja, joita ei ole liitetty muihin siirtoverkkoihin yhdysjohtoilla.

Asetuksen 3 artiklan mukaan asetuksen tavoitteena on:

- a) edistää tehokasta kilpailua sähkön tuotannossa, kaupassa ja toimittamisessa;
- b) varmistaa siirtoinfrastruktuurin optimaalinen käyttö;
- c) varmistaa käyttövarmuus;
- d) optimoida alueiden välisen kapasiteetin laskenta ja jakaminen;
- e) varmistaa siirtoverkonhaltijoiden, nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden, viraston, sääntelyviranomaisten ja markkinaosapuolten oikeudenmukainen ja syrjimätön kohtelu;
- f) varmistaa tietojen avoimuus ja luotettavuus ja parantaa niitä;
- g) edistää Euroopan sähkönsiirtoverkon ja sähköalan tehokasta toimintaa ja kehittämistä pitkällä aikavälillä;
- h) ottaa huomioon tarve taata oikeudenmukaiset ja säännönmukaisesti toimivat markkinat sekä oikeudenmukainen ja säännönmukainen hinnanmuodostus;
- i) luoda tasapuoliset toimintaedellytykset nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille;
- j) tarjota syrjimätön pääsy alueiden väliseen kapasiteettiin.

Asetuksen 4 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisen jäsenvaltion, jolla on sähköyhteys toisessa jäsenvaltiossa olevaan tarjousalueeseen, on varmistettava, että yksi tai useampi nimitetty sähkömarkkinaoperaattori nimetään viimeistään neljän kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta toteuttamaan yhteenkytkettyjä vuorokausimarkkinoita ja/tai päivänsisäisiä markkinoita.

...

4 artiklan 2 kohdan mukaan kunkin asianomaisen jäsenvaltion on varmistettava, että kutakin sen alueella olevaa tarjousaluetta kohden nimetään vähintään yksi nimitetty sähkömarkkinaoperaattori.

...

4 artiklan 4 kohdan mukaan nimeävän viranomaisen on arvioitava, täyttävätkö nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tehtävän hakijat 6 artiklassa säädetyt vaatimukset. Kyseisiä vaatimuksia on sovellettava riippumatta siitä, nimetäänkö yksi vai useampia nimitettyjä sähkömarkkinaoperaattoreita.

...

4 artiklan 8 kohdan mukaan sen jäsenvaltion, jossa nimitetty sähkömarkkinaoperaattori on nimetty, on varmistettava, että nimeäminen kumotaan, jos nimitetty sähkömarkkinaoperaattori ei täytä 6 artiklan vaatimuksia jatkuvasti eikä kykene palauttamaan toimintaansa vaatimusten mukaiseksi kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun nimeävä viranomainen on ilmoittanut sille ongelmasta.

...

Asetuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaan nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on toimittava kansallisten tai alueellisten markkinoiden markkinaoperaattoreina yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisen markkinoiden toteuttamiseksi yhteistyössä siirtoverkonhaltijoiden kanssa. Niiden tehtäviin kuuluu markkinaosapuolilta tulevien toimeksiantojen vastaanottaminen, kokonaisvastuun kantaminen toimeksiantojen täsmäytyksestä ja jakamisesta yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden tulosten mukaisesti, hintojen julkaiseminen sekä sähkökauppojen selvittäminen ja maksaminen asianomaisten osapuolten sopimusten ja määräysten mukaisesti.

Yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden osalta nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on oltava vastuussa erityisesti seuraavista tehtävistä:

a) jäljempänä olevassa 2 kohdassa säädettyjen markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien toteuttaminen koordinoitusti muiden nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kanssa;

b) yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin sovellettavien vaatimusten, markkinoiden yhteenliittäjän tehtäviin sovellettavien vaatimusten ja hintakytkentäalgoritmin yhteinen laatiminen kaikkien sähkömarkkinoiden toimintaan liittyvien kysymysten osalta tämän artiklan 2 kohdan ja 36 artiklan ja 37 artiklan mukaisesti;

- c) enimmäis- ja vähimmäishintojen määrittäminen 41 ja 54 artiklan mukaisesti;
- d) tämän artiklan 2 kohdassa ja 40 ja 53 artiklassa säädettyjen markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien hoitamisessa tarvittavien vastaanotettuja toimeksiantoja koskevien tietojen anonymisointi ja jakaminen;
- e) tämän artiklan 2 kohdassa säädettyjen markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien yhteydessä laskettujen tulosten arvioiminen, toimeksiantojen hyväksyminen näiden tulosten perusteella, tulosten vahvistaminen lopulliseksi, jos niitä pidetään oikeina, ja vastuun kantaminen niistä 48 ja 60 artiklan mukaisesti;
- f) tiedottaminen markkinaosapuolille niiden toimeksiantojen tuloksista 48 ja 60 artiklan mukaisesti;
- g) sähkökauppojen vastapuolina toimiminen yhteenkytketyistä vuorokausimarkkinoista ja päivänsisäisistä markkinoista seuraavan sähkökaupan selvitystä ja maksamista varten 68 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- h) kansallisten tai alueellisten markkinoiden toiminnan varamenettelyjen laatiminen yhdessä asianomaisten nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja siirtoverkonhaltijoiden kanssa 36 artiklan 3 kohdan mukaisesti, jos käytettävissä ei ole markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien yhteydessä saatuja tuloksia 39 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ottaen huomioon 44 artiklassa säädetyt varamenettelyt;

...

7 artiklan 2 kohdan mukaan nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on toteutettava markkinoiden yhteenliittäjän tehtävät yhdessä toisten nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kanssa. Näihin tehtäviin on sisällyttävä seuraavat:

- a) yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin sovellettavien algoritmien, järjestelmien ja menettelyjen kehittäminen ja ylläpitäminen 36 ja 51 artiklan mukaisesti;
- b) koordinoitun kapasiteetin laskijoiden 46 ja 58 artiklan mukaisesti toimittamien alueiden välistä kapasiteettia ja jakamisrajoituksia koskevien syöttötietojen käsittely;
- c) hintakytkentäalgoritmin ja jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin soveltaminen 48 ja 60 artiklan mukaisesti;
- d) yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden tulosten vahvistaminen ja lähettäminen nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille 48 ja 60 artiklan mukaisesti.

Asetuksen 48 artiklan 1 kohdan mukaan kaikkien markkinoiden yhteenliittäjän tehtäviä toteuttavien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viimeistään ajankohtana, jonka kaikki siirtoverkonhaltijat ovat määritelleet 37 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisissa vaatimuksissa, toimitettava yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tulokset

a) kaikille siirtoverkonhaltijoille, kaikille koordinoitujen kapasiteetin laskijoille ja kaikille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille 39 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa määriteltyjen tulosten osalta;

b) kaikille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille 39 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määriteltyjen tulosten osalta.

48 artiklan 2 kohdan mukaan kunkin siirtoverkonhaltijan on varmennettava, että 39 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut hintakytkentäalgoritmeilla saadut yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tulokset on laskettu kapasiteetin jakamisperusteita ja vahvistettua alueiden välistä kapasiteettia noudattaen.

48 artiklan 3 kohdan mukaan kunkin nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin on varmennettava, että 39 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetut hintakytkentäalgoritmeilla saadut yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tulokset on laskettu toimeksiantoja noudattaen.

48 artiklan 4 kohdan mukaan kunkin nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin on viipymättä ilmoitettava markkinaosapuolille näiden toimeksiantojen toteutustila.

Sähkömarkkinalaki (588/2013)

73 §:n mukaan sähkömarkkinoiden osapuoli on vastuussa siitä, että sen sähkön tuotanto ja sähkönhankintasopimukset kattavat sen sähkönkäytön ja sähköntoimittukset kunkin taseselvitysjakson aikana (*tasevastuu*).

...

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (2013/590, valvontalaki)

Valvontalain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan niiden tehtävien hoitamiseen, jotka säädetään Energiaviraston tehtäviksi:

...

9) energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011, jäljempänä REMIT-asetus, sekä sen nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä.

Valvontalain 5 §:n mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa lain 2 §:ssä tarkoitetun kansallisen ja unionin lainsäädännön ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitetussa lainsäädännössä sille annetut tehtävät.

Valvontalain 6 §:n mukaan Euroopan unionin sähkö- ja maakaasualaa koskevassa lainsäädännössä tarkoitettuna kansallisena sääntelyviranomaisena toimiessaan Energiaviraston tehtävänä on erityisesti:

...

2) varmistaa, että sähkö- ja maakaasuverkkojen haltijat sekä muut sähkö- ja maakaasualan yritykset noudattavat kansallisesta ja unionin lainsäädännöstä johtuvia velvollisuuksiaan, ja päättää toimivaltansa mukaisesti tarvittavista ja oikeasuhtaisista toimenpiteistä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden kilpailun edistämiseksi ja markkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi;

...

Valvontalain 9 §:n mukaan, jos joku rikkoo tai laiminlyö 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteitaan, Energiaviraston on velvoitettava hänet korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä, millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata. Päätöksessä voidaan myös määrätä palauttamaan asiakkaalle virheellisesti peritty maksu, jos palautukseen ei sovelleta 14 §:ssä säädettyä palautusmenettelyä.

Valvontalain 16 §:n 1 momentin 10 alakohdan mukaan seuraamusmaksu voidaan määrätä myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai jättää noudattamatta REMIT-asetuksen:

- 1) 3 artiklassa säädettyä kieltoa käydä sisäpiirikauppaa;
- 2) 4 artiklassa säädettyä sisäpiirintiedon julkaisuvelvoitetta; tai
- 3) 5 artiklassa säädettyä kieltoa manipuloida tai yrittää manipuloida markkinoita

Valvontalain 20 b §:n mukaan Energiavirasto voi antaa ammattimaisesti tukkutaason energiatuotteilla liiketoimia järjestävälle henkilölle julkisen varoituksen, jos tämä tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö REMIT-asetuksen 15 artiklan mukaisen velvollisuuden perustaa ja ylläpitää rikkomusten havaitsemiseksi vaadittavia tehokkaita järjestelyjä.

Valvontalain 20 c §:n mukaan Energiavirasto voi jättää seuraamusmaksun määräämisen esittämättä, rikemaksun määräämättä tai julkisen varoituksen antamatta, jos:

- 1) 16, 20 a tai 20 b §:ssä tarkoitettu on oma-aloitteisesti ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin rikkomuksen tai laiminlyönnin korjaamiseksi välittömästi sen havaittuaan ja ilmoittanut rikkomuksesta tai laiminlyönnistä viivytyksettä Energiavirastolle eikä rikkomus tai laiminlyönti ole vakava tai toistuva;
- 2) rikkomusta tai laiminlyöntiä on pidettävä vähäisenä; tai
- 3) seuraamusmaksun tai rikemaksun määräämistä taikka julkisen varoituksen antamista on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Johtopäätökset

Energiaviraston toimivalta ja asian rajaus

- (97) Energiaviraston tehtävänä on valvontalain 5 §:n mukaan valvoa lain 2 §:ssä tarkoitetun kansallisen ja unionin lainsäädännön ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitetussa lainsäädännössä sille annetut tehtävät, kuten sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944 (sähkömarkkinadirektiivin), nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä ja Energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011 (REMIT-asetus), joiden soveltamisesta on tässä asiassa kyse.
- (98) Energiaviraston tehtävänä on valvontalain 6 §:n mukaisena kansallisena sääntelyviranomaisena toimiessaan erityisesti varmistaa, että sähkö- ja maakaasuverkkojen haltijat sekä muut sähkö- ja maakaasu-alan yritykset noudattavat kansallisesta ja unionin lainsäädännöstä johtuvia velvollisuuksiaan, ja päättää toimivaltansa mukaisesti tarvittavista ja oikeasuhtaisista toimenpiteistä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden kilpailun edistämiseksi ja markkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.
- (99) Valvontalain 9 §:n mukaan, jos joku rikkoo tai laiminlyö 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteitaan, Energiaviraston on päätöksellään velvoitettava hänet korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Energiavirasto voi myös tietyin edellytyksin päätyä esittämään asiassa valvontalain 16 §:n mukaisesti seuraamusmaksua.
- (100) Tässä asiassa on kysymys Kinectin Suomen tarjousalueelle vuoro-kausimarkkinalle jättämän muodollisesti virheelliseksi osoittautuneen tarjouksen ja sen seurannaisvaikutusten REMIT-asetuksen mukaisuuden arvioinnista ja sen seuraamuksista. Asiakokonaisuuteen ja harkintaan kytkeytyvät kuitenkin myös asiassa ilmenevin tavoin Unionin sähkön sisämarkkinasääntelyn vaatimukset nimetyille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille sähkömarkkinoiden yhteenliittäjän tehtävien osalta.
- (101) CACM-suuntaviivojen 4 artiklan mukaan jokaisella jäsenvaltiolla on oltava nimetty nimitetty sähkömarkkinaoperaattori (NEMO), joka on vastuussa unionin sähkön sisämarkkinoita koskevista markkinoiden yhteenliittäjän tehtävistä CACM-suuntaviivojen mukaisesti yhteistyössä muiden nimettyjen nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kanssa. Energiavirasto on nimennyt Nord Pool European Market Coupling Operator AS:n Suomen nimitetyksi sähkömarkkinaoperaattoriksi päätöksellään dnro 1203/480/2019. Markkinoiden yhteenliittäjän tehtävät ovat kytköksissä sähköpörssin toimintoihin kansallisena markkinapaikkana. Kullakin sähköpörssillä on oma tapansa organisoida toimintonsa tältä

osin. Nord Pool on organisatorisesti eriyttänyt sähköpörssi ja markkinoiden yhteenliittäjän toiminnot siten, että pörssitoiminto kuuluu Nord Pool AS:lle ja yhteenliittäjän toiminnot Nord Pool European Market Coupling Operator AS:lle.

- (102) Vaikka nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden valvonta kuuluu Energiaviraston toimivaltaan valvontalain 2 ja 6 §:n nojalla, tämä on rajattu tutkinnan ulkopuolelle jäljempänä kohdista 123–126 tarkemmin ilmenevin perustein. Energiaviraston tutkinta on kohdistunut asiassa tukkumarkkinoiden hinnanmuodostuksen ja kaupankäynnin läpinäkyvyyden ja luotettavuuden tarkasteluun unionin energiamarkkinasääntelyn, tarkemmin REMIT-asetuksen, nojalla.

REMIT-asetuksen markkinoiden manipulaatiokiello

- (103) REMIT-asetuksen 5 artikla kieltää osallistumisen markkinoiden manipulointiin ja sen yrityksen.
- (104) REMIT-asetuksen 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan markkinoiden manipuloinnilla tarkoitetaan sellaisen tukkutason energiatuotteiden kauppaa koskevan liiketoimen suorittamista tai kauppaa koskevan toimeksiannon antamista, joka:
- i) antaa tai todennäköisesti antaa vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutason energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta tai;
 - ii) jolla yksittäinen henkilö tai useampi yhteistyössä toimiva henkilö turvaa tai pyrkii turvaamaan yhden tai useamman tukkutason energiatuotteen hinnan keinotekoiselle tasolle, jollei liiketoimen toteuttaja tai toimeksiannon antaja osoita, että hänen perusteensa tehdä liiketoimi tai antaa toimeksianto on oikeutettu ja että liiketoimi tai toimeksianto on asianomaisen energian tukku-markkinan hyväksytyjen markkinatapojen mukainen tai;
 - iii) jossa käytetään valheellisia keinoja taikka muunlaista vilpillistä menettelyä tai järjestelyä, jolla annetaan tai todennäköisesti annetaan vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutason energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta.
- (105) REMIT-asetuksen johdannon 13 kohdassa manipuloinnin todetaan olevan sellaisten toimien toteuttamista, joiden johdosta hinnat asettuvat keinotekoisesti tasolle, jota ei voida perustella tarjontaa ja kysyntää koskevilla markkinavoimilla, mukaan lukien tuotanto-, varasto- tai siirtokapasiteetin tosiasiallisella saatavuudella ja kysynnällä. Markkinoiden manipulointitapoihin kuuluvat asetuksen johdanto-osan 13 kohdan mukaan muun muassa: väärin toimeksiantojen tekeminen ja peruminen; väärän tai harhaanjohtavan tiedon tai huhujen levittäminen tiedotusvälineissä, myös internetissä, tai muilla keinoin; tahallinen väärän tiedon toimittaminen hinta-arviointeja tai markkinaraportteja tuottaville yrityksille siten, että markkinaosapuolia ohjataan harhaan heidän toimissaan kyseisten hinta-arviointien tai markkinaraporttien perusteella;

sekä tahallinen sellaisen vaikutelman luominen, että saatavilla oleva sähköntuotantokapasiteetti, maakaasun saatavuus tai siirtokapasiteetin saatavuus poikkeavat todellisesta teknisesti käytettävissä olevasta kapasiteetista, jos tällainen tieto vaikuttaa tai on omiaan vaikuttamaan tukkutason energiatuotteiden hintoihin. Manipulointi ja sen vaikutukset saattavat ilmetä rajojen yli, sähkö- ja kaasumarkkinoiden kesken sekä rahoitus- ja hyödykemarkkinoiden välillä, päästöoikeuksien markkinat mukaan lukien.

- (106) Asiassa saadun selvityksen mukaan Kinect toimitti Nord Poolille noudattamansa kaupankäyntiprosessin mukaisesti 22.11-23.11.2023 välisenä aikana Suomen tarjousalueelle useita alustavia vuorokausimarkkinoiden tarjouksia, joista viimeinen, ns. lopullinen tarjous, oli muodostunut sisällöltään virheelliseksi tarjousten muodostamisprosessiin järjestelmämuutoksen yhteydessä erään tuulipuiston osalta päätyneen yksikkövirheen vuoksi. Virhe vaikutti kokonaisuudessaan Suomen tarjousaluetta koskevaan tarjoukseen siten, että Kinect tarjosi vuorokausimarkkinoilla keskimäärin 5 787 MW sähköä tunnissa 24.11.2023 vuorokauden jokaisena tuntina aiotun []⁴⁶ sijaan.
- (107) REMIT-asetuksen 2 (2(a)) artiklan mukaan markkinoiden manipulaation tai sen yrityksen tunnusmerkistön täytyminen edellyttää, että kyseessä on tukkutason energiatuotteen kauppaa koskevan liiketoimen suorittaminen tai sitä koskevan toimeksiannon antaminen.
- (108) Energiavirasto toteaa, että tukkutason energiatuotteiden kauppaa koskevan liiketoimen suorittamisella tai kauppaa koskevan toimeksiannon antamisella tarkoitetaan kaikenlaisia tarjousten ja liiketoimien tekemiseen liittyviä toimia, kuten esimerkiksi uusien tarjousten jättämistä energian tukkumarkkinoille sekä aiemmin tehtyjen tarjousten muuttamista ja perumista. Myyntitarjousten jättämistä sähköön vuorokausimarkkinalle on pidettävä kauppaa koskevan toimeksiannon antamisena REMIT-asetuksen tarkoittamalla tavalla. Myyntitarjoukset ovat tarjouksen jättäjää sitovia ja ne vaikuttavat unionin sisäisen sähkömarkkinan hinnan laskentaan muodostaen sopimuksen unionissa toimitettavasta sähköstä.
- (109) Edelleen sähköön vuorokausimarkkina, jolle Kinectin virheellinen lopullinen tarjous jätettiin, on Energiaviraston mukaan REMIT-asetuksen 2 artiklassa tarkoitettu energian tukkumarkkina ja sähköön vuorokausimarkkinoilla kaupankäynnin kohteena olevat sopimukset ovat REMIT-asetuksen 2 artiklan mukaisia tukkutason energiatuotteita.
- (110) Näin ollen Kinectin tekemä, tutkinnan kohteena oleva toimeksianto kuuluu REMIT-asetuksen soveltamisalaan ja Energiaviraston valvontatoimivallan piiriin.
- (111) Kinect on selvityksissään kiistänyt syyllistyneensä markkinamanipulaatioon vetoamalla muun muassa tarjouksen virheelliseen

⁴⁶ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

luonteeseen sekä sille tapahtuneesta koituneisiin taloudellisiin seurauksiin todeten edellä mainittujen seikkojen osoittavan, ettei kyseessä ole REMIT-asetuksen tarkoittamasta hyötymistarkoituksessa tehdystä yrityksestä vaikuttaa markkinahintaan tai sellaisen yrityksestä.

- (112) Energiaviraston mukaan markkinamanipulaation tunnusmerkistön täyttyminen edellyttää REMIT-asetuksen 2 (2(a)) artiklan mukaan, että tarjous (i) antaa tai todennäköisesti antaa vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutason energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta tai (ii), jolla yksittäinen henkilö tai useampi yhteistyössä toimiva henkilö turvaa tai pyrkii turvaamaan yhden tai useamman tukkutason energiatuotteen hinnan keinotekoiselle tasolle, jollei liiketoimen toteuttaja tai toimeksiannon antaja osoita, että hänen perusteensa tehdä liiketoimi tai antaa toimeksianto on oikeutettu ja että liiketoimi tai toimeksianto on asianomaisen energian tukkumarkkinan hyväksytyjen markkinatapojen mukainen tai (iii), jossa käytetään valheellisia keinoja taikka muunlaista vilpillistä menettelyä tai järjestelyä, jolla annetaan tai todennäköisesti annetaan vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutaso energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta.
- (113) Energiavirasto toteaa Kinectin virheellisellä tarjouksella olleen markkinavaikutuksia. Saadun selvityksen mukaan Kinect tarjosi virheellisesti sähköä myyntiin Suomen tarjousalueelle toimitusvuorokaudelle 24.11.2023 keskimäärin noin 5787 MW/h hintariippumattomana. Fingridin tietoaaineistojen mukaan sähköntuotanto Suomessa 24.11.2023 päivänä oli keskimäärin 10 500 MW.⁴⁷ Kinectin toimittamien tietojen mukaan sen myymä sähkö Suomen tarjousalueella perustuu tuulipuistojen tuotantoon, joiden yhteenlaskettu kokonaistuotantokapasiteetti on noin []⁴⁸. Kinect on siten asettanut Suomen tarjousalueelle tarjouksen, joka on huomattavan suuri suhteutettuna alueen kokonaistarjontaan vastaten kymmeniä prosentteja Suomen alueen kokonaistarjonnasta. Energiaviraston mukaan on täysin selvää, ettei Kinectillä ole ollut edellytyksiä tuottaa Suomen tarjousalueelle sitä määrää, jonka se on tarjonnut vuorokausimarkkinalle tehden tarjouksesta luonteeltaan epäaidon ja harhaanjohtavan.
- (114) Energiavirasto toteaa, että Kinectin poikkeuksellisen suuri, hintariippumaton myyntitarjous on käytännössä merkinnyt vuorokausimarkkinoilla myös sellaisten ostotarjousten läpimenoa, joille ei ole löytynyt todellisuudessa vastaavaa määrää vapaata tuotantokapasiteettia. Virhe on siten vaikuttanut myös sähkön vuorokausimarkkinan hinnanmuodostukseen. Vuorokausimarkkinoiden kaupankäynnin lopputulokset vaikuttivat välittömästi myös päivänsisäiselle markkinalle osallistuvien tarjouskäyttäytymiseen ja siten myös sen hinnanmuodostukseen. Näin ollen Kinectin tarjous turvasi sähkön tukkumarkkinahinnat REMIT-

⁴⁷ Lähde: Fingridin ylläpitämä Avoin Data -palvelu.

⁴⁸ Lähde: Energiaviraston ylläpitämä Voimalaitosrekisteri. Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

asetuksen 2 2(a(ii)) tarkoittamalla tavalla keinotekoiselle tasolle alta ilmenevin tavoin.

- (115) Saadun selvityksen mukaan Kinect tarjosi sähköä myyntiin Suomen tarjousalueelle toimitusvuorokaudelle 24.11.2023 keskimäärin noin 5787 MW/h hintariippumattomana. Tarjousmäärät ovat vaihdelleet välillä []⁴⁹ tarkemmin tämän päätöksen liitteessä 2 kuvatulla tavalla. Tarkasteltaessa Suomen tarjousalueen tarjousmääriä kyseiseltä ajanjaksolta, voidaan todeta, että alueen myyntitarjousten sähkön myyntimäärät vuorokausimarkkinalla 24.11.2023 päivälle ovat olleet niin suuria, että tarjonta on usealla tunnilla ylittänyt ostotarjousten mukaisen kysynnän selvästi. Edelleen, koska Kinectin tarjous on ollut poikkeuksellisen suuri ja se on tarjottu hintariippumattomana, hinnaksi muodostui toimitusvuorokauden 24.11.2023 usealla tunnilla vuorokausimarkkinoille asetettu minimihinta -500 €/MWh. Vuorokausimarkkinan keskihinnaksi muodostui puolestaan toimitusvuorokaudelle 24.11.2023 Suomen tarjousalueella -203,40 €/MWh. Energiavirasto huomauttaa, että negatiiviset koko vuorokauden keskihinnat ovat erittäin harvinaisia Suomen tarjousalueella ja tyypillisesti hinnat ovat negatiivisia korkeintaan muutaman euron. Kyseessä on siten ollut erittäin poikkeuksellinen hinta ja on selvää, että se on ollut seurausta Kinectin jättämästä virheellisestä tarjouksesta.
- (116) Hintavaikutusten osoittamiseksi Energiavirasto teetätti myös sähkömarkkinaoperaattoreiden simulaatiotyökalulla simulaation⁵⁰ Kinectin vuorokausimarkkinoille tekemän virheellisen tarjouksen vaikutuksista vuorokausimarkkinoiden hintoihin. Simulaation perusteella Suomen tarjousalueen keskihinta ilman kyseistä virhettä olisi 24.11.2023 ollut 48,18 €/MWh. Tehdyn simuloinnin perusteella virhe Kinectin vuorokausimarkkinoille jättämässä tarjouksessa on laskenut sähkön vuorokausimarkkinoilla Suomen tarjousalueen keskihintaa noin 251,58 €/MWh. Ruotsin SE1-tarjousalueella virhe on laskenut keskihintaa arviolta 13,12 €/MWh ja Ruotsin SE3-alueella arviolta 28,56 €/MWh. Energiaviraston toteaa virheen siten vaikuttaneen huomattavasti Suomen tarjousalueen hintaan, minkä lisäksi sillä on ollut vaikutusta myös muiden tarjousalueiden hintoihin.
- (117) Energiavirasto toteaaakin, että saadun selvityksen perusteella voidaan katsoa osoitetuksi, että Kinectin virheellinen tarjous on antanut vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutasen energiatuotteiden tarjonnasta, ja vaikuttanut tukkumarkkinoiden hinnan muodostukseen REMIT-asetuksen 2 (2(a(i))) artiklan tarkoittamalla tavalla usealla tarjousalueella ja turvannut REMIT-asetuksen 2 (2(a(ii))) artiklan mukaisesti vuorokausimarkkinoiden hinnat keinotekoiselle tasolle asetuksessa kielletyllä tavalla.

⁴⁹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

⁵⁰ Simulaation tulokset nähtävissä päätöksen liitteestä 3. Simulaation tulokset ovat osittain salassa pidettäviä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

- (118) Kinect on vedonnut edellä todetusti siihen, ettei sillä ollut taloudellista hyötymispyrkimystä jättäessään kyseisen sisältöisen tarjouksen eikä asiassa siksi olisi kyse markkinamanipulaatiosta.
- (119) Energiavirasto toteaa, ettei markkinamanipulaation tunnusmerkistön täytyminen edellytä, että kulloinkin tarkasteltavan tarjouksen taustalla on nimenomaan tarkoituksellinen hyötymistarkoitus väärin perustein tehdyn tarjouksen avulla.
- (120) Energiavirasto toteaa edelleen, että artiklan 2 (2(a)) i ja ii alakohdat eivät tunnusmerkistöltään viittaa nimenomaisesti, toisin kuin alakohta iii, tahallisuuteen. 2 artiklan 2(a) kohdan i-iii alakohdissa mainitut manipulaation kriteerit ovat toisiinsa nähden myös itsenäisiä siten, että manipulaation tunnusmerkistö voi täytyä myös yksinomaan jonkun alakohta a:n kohdan i, ii tai iii täyttymisellä. Energiavirasto huomauttaa, että REMIT-asetuksen tarkoituksena on asetuksen johdanto-osankin mukaan varmistaa, että kuluttajat ja muut markkinaosapuolet voivat luottaa sähkö- ja kaasumarkkinoiden eheyteen ja että energian tukku-markkinahinnat ilmentävät kysynnän ja tarjonnan vuorovaikutusta.
- (121) Energiavirasto toteaa, että REMIT-asetus kieltää markkinoiden manipulaation energiatuotteiden tukkumarkkinoilla laajassa merkityksessä. Myös luonteeltaan virheellisillä tarjouksilla voidaan rapauttaa markkinatoimijoiden luottamusta hinnanmuodostuksen aitouteen. Siten myös luonteeltaan virheellinen tarjous voi täyttää markkinamanipulaation tunnusmerkistön. Tästä syystä myös hyötymisintressin puuttuminen ei merkitse, etteikö tarjousta voitaisi pitää markkinamanipulaationa REMIT-asetuksen 5 artiklan nojalla. REMIT-asetuksen 2 (2(a(ii))) artiklan mukaan liiketoimen toteuttajalla tai sitä koskevan toimeksiannon antajan ei voida kuitenkaan katsoa syyllistyneen manipulaatioon, mikäli hän osoittaa, että hänen perusteensa toteuttaa liiketoimi tai antaa toimeksianto on oikeutettu ja että tällainen liiketoimi tai toimeksianto on asianomaisen energian tukkumarkkinan hyväksytyjen markkinatapojen mukainen. Energiavirasto toteaa, että asiassa saadun selvityksen mukaan tarjous on muodostunut sisällöltään virheelliseksi kaupankäyntijärjestelmään liittyvän uuden järjestelmän asennuksessa tapahtuneen virheen vuoksi. Kinectin itsensäkin mukaan sen oli ollut tarkoitus jättää vuorokausimarkkinalle täysin erikokoinen myyntitarjous. Myyntitarjous on muodostunut edellä todetusti kooltaan sellaiseksi, ettei Kinectillä olisi ollut edellytyksiä sen toteuttamiseen, minkä lisäksi sillä on edellä osoitetusti ollut sääntelyn vastaisia vaikutuksia sähkön tukkumarkkinoiden toimintaan kokonaisuudessaan. Energiavirasto toteaa siten, ettei asiassa ole ilmennyt seikkoja, joiden vuoksi asiassa olisi perusteltua katsoa, ettei Kinect olisi näin ollen syyllistynyt markkinamanipulaation myös REMIT-asetuksen 2 (2(a(ii))) nojalla.
- (122) Energiavirasto katsoo saadun selvityksen perusteella, että Kinectin tarjouksen taustalla on ollut sinänsä aito kaupallinen tarkoitus tehdä kauppaa tukkumarkkinalla eikä Kinectin voida katsoa tahallisesti pyrkineen hyötymään tarjouksensa avulla taloudellisesti REMIT-asetuksen 2 (2(a(iii))) artiklan tarkoittamalla tavalla. Sen sijaan Kinectin

virheellinen tarjous, joka ei ole perustunut taloudellisesta näkökulmasta aitoon intressiin, on antanut vääriä ja harhaanjohtavia viestejä sähkön vuorokausimarkkinoiden tarjonnasta REMIT-asetuksen 2 (2(a(i))) artiklan tarkoittamalla tavalla. Kinect on myös vuorokausimarkkinoille jättämällä tarjouksella turvannut tukkutasen energiatuotteiden hinnat keinotekoiselle tasolle REMIT-asetuksen 2 (2(a(ii))) artiklan tarkoittamalla tavalla. Näistä syistä Energiavirasto katsoo Kinectin syyllistyneen tarjouksen jättäessään REMIT-asetuksen 5 artiklan kieltämään markkinamanipulaatioon.

- (123) Kinect on myös vedonnut asiassa Nord Poolin toimiin ja esittänyt, että Nord Pool olisi voinut ja sen olisi tullut estää virheellisen tarjouksen läpimeno markkinalle ja vaatinut tämän seikan huomioimista asiassa.
- (124) Energiavirasto toteaa, että REMIT-asetuksen markkinamanipulaatiota koskevan sääntelyn lähtökohtana on markkinaosapuolen oma toiminta sähkömarkkinalla. Remit-asetuksen 2 artiklan 2(a) kohdan sanamuodonkin mukaan manipulaatio määritelmällisesti edellyttää tukkutasen energiatuotteiden kauppaa koskevan *liiketoimen suorittamista tai tätä kauppaa koskevan toimeksiannon antamista*⁵¹. Toisin sanoen teko säännöksen sananmuodonkin mukaan perustuu yksinomaan markkinaosapuolen kontrollissa ja vastuulla oleviin tarjouksiin. Markkinaosapuolet päättävät itsenäisesti niistä liiketoimista, jotka ovat sähkömarkkinoille jätettävien tarjousten perusteena, kuten myös todellisia liiketoimia heijastavien tarjousten jättämisestä markkinalle.
- (125) Energiavirasto huomauttaa myös, ettei Unionin sähkömarkkinasääntely aseta nimitetyille sähkömarkkinaoperaattorille tai sähköpörssille markkinapaikkana nimenomaista velvollisuutta tarkistaa markkinalle jätettyjen tarjousten liiketaloudellista oikeellisuutta.
- (126) Energiavirasto toteaa, ettei Kinectin näkemyksillä Nord Poolin toiminnasta ja mahdollisesta vaikutuksesta tarjouksen läpimenoon markkinalla ole merkitystä arvioitaessa markkinamanipulaation tunnusmerkistön täyttymistä, koska vastuu tarjousten oikeellisuudesta kuuluu edellä todetusti sen tekijälle. Myöskään muilla Kinectin asiassa esittämällä seikoilla, kuten moitteettomalla toimintahistorialla tai tarjouksen vaikutusten rajaamistoimilla, ei voida katsoa olevan merkitystä arvioitaessa markkinamanipulaation tunnusmerkistön täyttymistä ja sen mukaista vastuuta. Sen sijaan näillä saattaa olla vaikutusta seuraamusharkinnassa.
- (127) Edellä mainituin perustein Energiavirasto katsoo Kinectin tarjouksen täyttävän REMIT-asetuksen 2 artiklan 2(a(i)) ja 2(a(ii)) kohtien mukaisella tavalla markkinamanipulaation tunnusmerkistön ja Kinectin on siten katsottava rikkoneen REMIT-asetuksen 5 artiklan markkinamanipulaation kieltoa.

⁵¹ Kursivointi viraston lisäämä.

Seuraamusharkinta*Korjaavat toimenpiteet*

- (128) Valvontalain 9 §:n mukaan, jos joku rikkoo tai laiminlyö 2 §:n 1 momentissa tarkoitettussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteitaan, Energiaviraston on velvoitettava hänet korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä, millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata.
- (129) Energiavirasto toteaa, että asiassa saadun selvityksen mukaan Kinect on ryhtynyt tapahtuman johdosta välittömiin toimenpiteisiin vastaavan tapahtuman ehkäisemiseksi. Kinectin mukaan se on muun muassa []⁵²
- (130) Energiavirasto pitää Kinectin ilmoittamia välittömiä kaupankäyntiin liittyviä toimenpiteitä lähtökohtaisesti riittävinä ehkäisemään vastaavanlaisten virheiden toistumista eikä sen vuoksi näe tällä hetkellä perusteita vaatia yhtiöltä enempiä lisätoimia. Energiavirasto pitää toisaalta myös näiden toimien viivytyksetöntä täytäntöönpanoa erittäin tärkeänä, minkä vuoksi se velvoittaa Kinectin toteuttamaan ilmoittamansa toimenpiteet ilman aiheetonta viivytystä siltä osin kuin näitä ei ole vielä toteutettu.

Seuraamusmaksu

- (131) Energiavirasto voi myös harkintansa mukaan valvontalain 16 §:n nojalla esittää seuraamusmaksua sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai jättää noudattamatta REMIT-asetuksen 5 artiklan markkinoiden manipulaatiokieltä.
- (132) Valvontalain 16 §:n mukainen seuraamusmaksu on luonteeltaan harkinnanvarainen seuraamus. Kinect on vedonnut valvontalain 20 c §:n. Kinectin mukaan viraston tulisi jättää esittämättä seuraamusmaksua teon luonteen ja sen vaikutusten korjaamiseen liittyvän aktiivisuuden vuoksi.
- (133) Valvontalain 20 c §:n mukaan Energiavirasto voi jättää seuraamusmaksun määräämisen esittämättä, rikemaksun määräämättä tai julkisen varoituksen antamatta, jos:
- valvontalain 16, 20 a tai 20 b §:ssä tarkoitettu on oma-aloitteisesti ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin rikkomuksen tai laiminlyönnin korjaamiseksi välittömästi sen havaittuaan ja ilmoittanut rikkomuksesta tai laiminlyönnistä viivytyksettä Energiavirastolle eikä rikkomus tai laiminlyönti ole vakava tai toistuva;

⁵² Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

- rikkomusta tai laiminlyöntiä on pidettävä vähäisenä; tai
 - seuraamusmaksun tai rikemaksun määräämistä taikka julkisen varoituksen antamista on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.
- (134) Energiavirasto huomauttaa, että tarjousten laatimisessa ja toimitamisessa sekä liiketoimien toteuttamisessa tukkutasen energiamarkkinalla markkinaosapuolen tulee huolehtia sellaisten menetelmien ja järjestelmien ylläpitämisestä, jotka ehkäisevät väärinkäytösten syntyä markkinalla ja ylläpitävät luottamusta energian tukkumarkkinaan.
- (135) Energiavirasto katsoo selvityksen perusteella, ettei Kinectin kaupankäyntiä koskevaa riskienhallintaa ja sen toteuttamista oltu virheen hetkellä järjestetty tavalla, jonka voidaan katsoa täyttävän tukkumarkkinakaupankäynnin yleiset huolellisuusvaatimukset ottaen huomioon REMIT-asetuksella suojattavien oikeushyvien ja intressien luonteen sekä tukkumarkkinoilla tapahtuvan kaupankäynnin virheettömyyteen kytkeytyvät yleiset sähköjärjestelmävaikutukset. Energiavirasto katsoo, että tarkastelun kohteena oleva virhe ja sen vaikutukset olisivat olleet estettävissä tavanomaisiksi katsottavia tukkumarkkinakaupankäyntiin liittyviä prosesseja noudattamalla ja kohtuullisin toimenpitein uuden järjestelmän käyttöönottovirheestä huolimatta.
- (136) Energiavirasto toteaa, että vaikka kyseessä sinänsä on ollut yksittäinen tapahtuma, sillä olisi voinut olla käytännössä vakavia vaikutuksia sähköjärjestelmän toimintakyvylle, kuten Fingridin Energiavirastolle asiassa antamasta selvityksestä ilmenee. Fingrid on joutunut tarjouksen markkinavaikutusten vuoksi valmistautumaan unionin sähkömarkkinasääntelyn ja sähkömarkkinalain 45 §:n mukaisten järjestelmävas- taavan kantaverkonhaltijan oikeuksien käyttöön, kuten määräysval- tansa nojalla ohjaamaan tuotantoa ja kulutusta, valmistautuakseen tur- vaamaan koko sähköjärjestelmän käyttövarmuuden. Energiavirasto to- teaa, että näiltä toimenpiteiltä on vältytty lähinnä Kinectin maksukyvyyn ja muiden markkinaosapuolten myötävaikutuksen ansiosta.
- (137) Energiavirasto toteaa, että tarkasteltaessa tapahtumaa kokonai- suutena, virheellistä tarjousta koskevien automaattisten ja manuaalis- ten kontrollien puute, IT-järjestelmämuutoksien läpivientiin liittyvien vakiintuneiden käytäntöjen ja niiden noudattamisen kontrollien puute ilmentävät yleistä piittaamattomuutta vääränkokoisen tarjouksen markkinalle asettamisen mahdollisista seurauksista. Energiaviraston näkemyksen mukaan laiminlyönnit osoittavat Kinectin menetelleen ko- konaisuutena arvostellen piittaamattomasti suhteessa siihen, millaista huolellisuutta ja sisäistä riskienhallinnan tasoa Kinectin kaltaiselta glo- baalilta toimijalta ja sähkömarkkinaosapuolelta ylipäätään voidaan pe- rustellusti odottaa. Sähköjärjestelmän käyttötilanteen kannalta erittäin haastavien seuraamusten syntymättä jääminen on pitkälti ollut seu- rausta muiden markkinatoimijoiden reagoitukyvyistä sekä Kinectin maksukyvyistä. Virheellisellä tarjouksella on lisäksi ollut Suomen tar- jousalueen vuorokausimarkkinan hinnanmuodostuksen lisäksi huomat- tavia vaikutuksia useammalla tarjousalueella ja markkinalla.

- (138) Energiaviraston mukaan Kinectin toiminta on kokonaisuutena merkinnyt REMIT-säätelyn keskeisen säännöksen, markkinamanipulaatio-kiellon rikkomista ja jätetyllä tarjouksella on ollut edellä todetusti huomattavia markkinavaikutuksia. Käsillä on tilanne, josta valvontalain 16 §:ää koskevan hallituksen esityksen (HE 20/2013vp) yksityiskohtaisten perustelujenkin mukaan seuraamusmaksu tulee nimenomaan määrätä. Tätä johtopäätöstä ei anna aihetta muuttaa myöskään Kinectille virheellisestä tarjouksesta aiheutuneet lisäkulut sen tehtyä hankintoja päivän sisäisillä markkinoilla tasepoikkeaman korjaamiseksi. Kinectillä on ollut sähkömarkkinasäätelyn⁵³ nojalla nimenomainen velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin tasevastuunsa täyttämiseksi asianmukaisesti.
- (139) Energiavirasto toteaa, ettei käsillä voida siten katsoa olevan seikkoja, jotka perustelisivat seuraamusmaksuesityksen tekemättä jättämistä. Energiavirasto tulee teon luonteen ja merkittävyyden vuoksi esittämään erillisessä markkinaoikeusprosessissa markkinaoikeudelle tarkemmin esitettävien perusteiden seuraamusmaksun määräämistä Kinectille.

Sovelletut säännökset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta, 2 artikla ja 5 artikla,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943 sähkön sisämarkkinoista 1 artikla, 3 artikla ja 5 artikla,

Komission asetus (EU) 2015/1222 kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta 1 artikla, 3 artikla, 4 artikla, 7 artikla ja 48 artikla,

Sähkömarkkinalaki (588/2013) 73 §,

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (2013/590) 2 §, 5 §, 6 §, 9 §, 16 §, 20 b §, 20 c §, 36 § ja 38 §,

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

⁵³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943 sähkön sisämarkkinoista 5(1) artiklan ja sähkömarkkinalain 73 §:n mukaan kaikki markkinaosapuolet ovat vastuussa sähköjärjestelmässä aiheuttamistaan tasepoikkeamista eli ovat tasevastuussa.

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Johtava asiantuntija Jarno Lamponen
puh. 029 5050 072

sähköposti jarno.lamponen@energiavirasto.fi

Liitteet Liite 1. Valitusosoitus

Liite 2. Tuntitason tarjoustiedot vuorokausimarkkinalla, salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

Liite 3. Simulointitulokset, osittain salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla.

Jakelu Kinect Energy Sweden AB

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikaisten laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2440 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomiois-tuinmaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Introduction

This document will present a brief summary of the results of a day ahead market re-run simulation performed on behalf of Energiavirasto. The market re-run simulation was performed by simulating the market outcome in Finland and the connected areas for the delivery day 24.11.2023 with a significant decrease in aggregated supply and a minor increase in aggregated demand. The input to the simulation can be seen in Table 1. The section below will highlight the key findings between the market re-run simulation ("simulation") and the official results from the day ahead auction for delivery day 24.11.2023 ("production").

Key findings

Prices

The largest difference in prices between simulation and production results can be seen in the FI price area, with an average price difference throughout the delivery day of 251.58 €, and a maximum difference of 577.34 € observed in period 18. The differences are most notable in the periods 15-24, where the average difference was 555.39 € throughout the period. This difference is clearly visible in Figure 1. For the areas bordering FI, the difference between simulation and production is most notable in SE1 and SE3, with a maximum difference of 19.36 € and 56.13 € respectively.

The EE area showed only marginal differences between the simulation and production prices. One possible explanation for this is that FI remains a lower price area than EE throughout the day for both simulation and production results, and the transmission capacity between the areas remains fully utilized.

Scheduled auction flows

As previously mentioned, the market results in EE are only marginally impacted by the changes done in the simulation, as EE remains a higher price area than FI also in the simulation. As seen in Figure 3, the scheduled flow between FI and EE remains mostly stable throughout the day for both simulation and production, with a maximum difference of 61 MWh in period 6. Even so, the direction of the flow is from FI to EE in both scenarios.

The scheduled flow between FI and the Swedish areas SE1 and SE3 is significantly impacted, with an average difference throughout the day of 1831.48 MWh and 1081.01 MWh respectively. This difference is large enough that the direction of the scheduled flow is different for both cross border connections, where the production results show FI exporting to SE1 and SE3 during all hours of the day, while the simulated results show FI importing from SE1 and SE3 instead.

Annex: Supporting figures and tables

Table 1: Simulation input
[

]¹

Table 2: Average and maximum price difference

Area	Avg price difference (Simulation - Production) [€/MWh]	Max difference [€/MWh] (period)
EE	-0.555	-6.12 (3)
FI	251.58	577.34 (18)
SE1	13.12	19.36 (20)
SE3	28.56	56.13 (11)

¹ Salassa pidettävää tietoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla

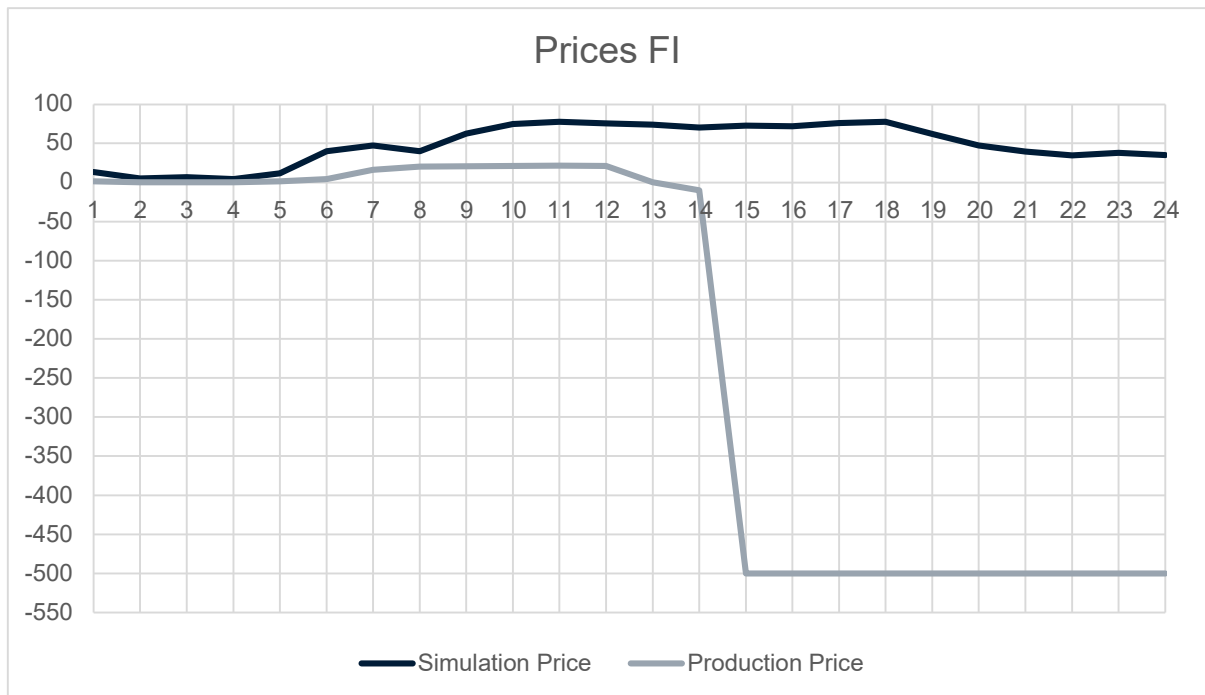

Figure 1: Real and simulated price in FI

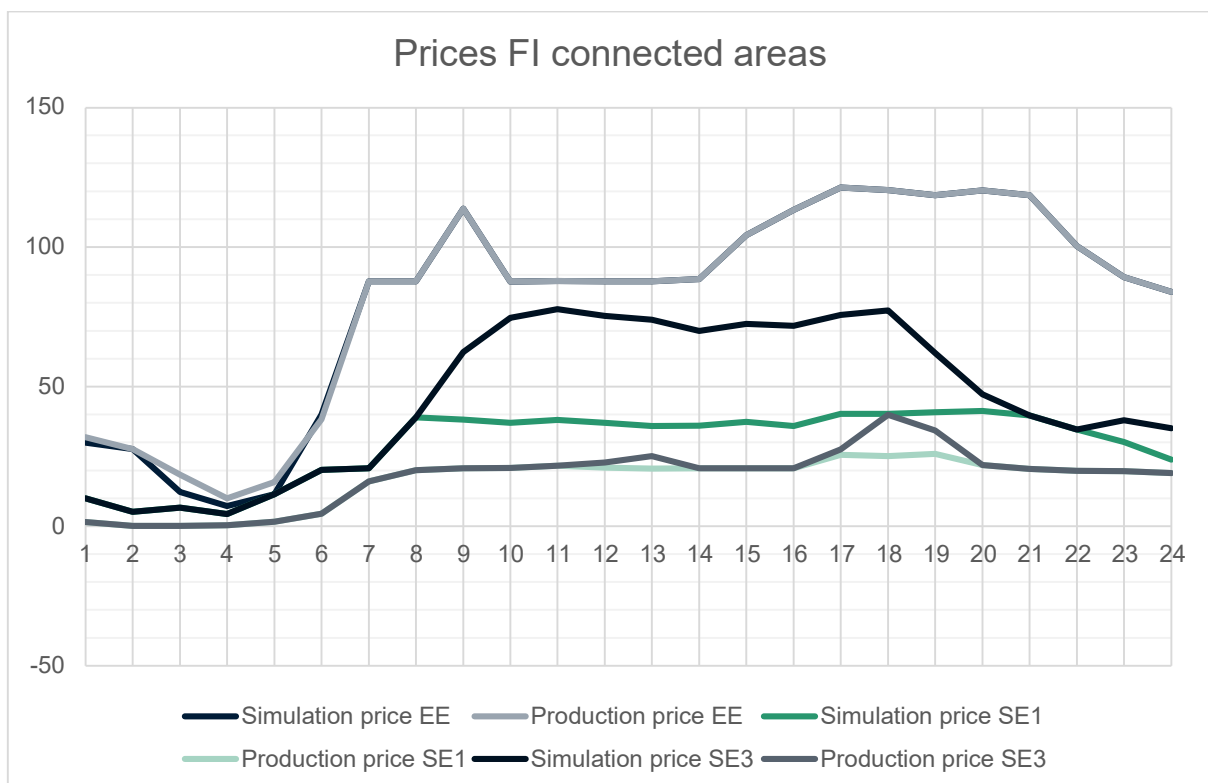

Figure 2: Real and simulated price in FI connected areas

Table 3: Average and maximum difference in scheduled flow

Connection	Avg scheduled flow difference (Simulation - Production) [MWh]	Max difference [MWh] (period)
EE->FI	4.32	61 (6)
FI->SE1	-1831.48	-2270 (14)
FI->SE3	-1081.01	-1600 (2,3,4,5,8)

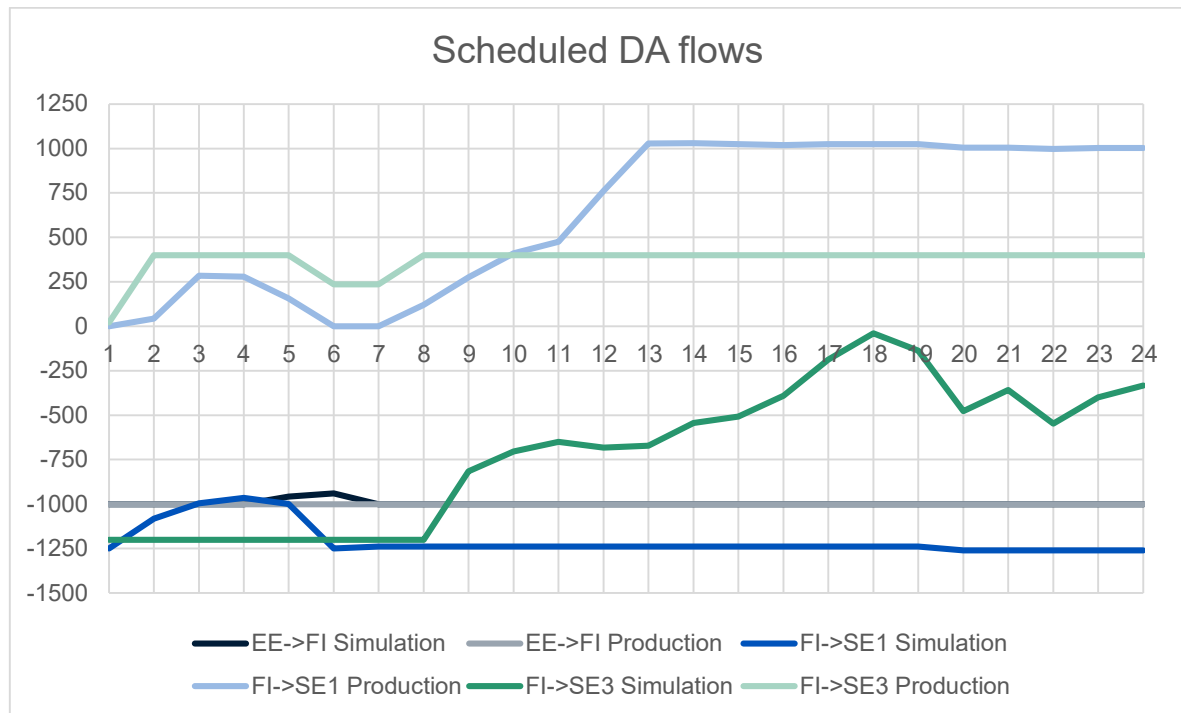

Figure 3: Real and simulated scheduled flows